

Lägesbild 2024:
Brottsförebyggande arbete
- Kartläggning och orsaksanalys

Innehåll

Inledning.....	4
Bakgrund	5
Lägesbild.....	5
Samordningsfunktion	5
Historik	6
Om kommunen.....	6
Organisation	6
Räddningstjänsten.....	7
Socialtjänsten	7
Samverkan med Polisen	7
Samverkan med Kriminalvården	7
Medborgarlöfte och samverkansöverenskommelse.....	8
Kommunfakta	8
Folkmängd	8
Befolkningsstruktur	9
Prognosområden	10
Befolkningsstatistik	11
Gymnasiebehörighet	13
Livsvillkorskartor.....	14
Informationskällor	27
Statistik.....	28
Resultat trygghetsenkät 2023	37
Kundundersökning	40
Företagsklimatet i Laholms kommun 2023	41
Räddningstjänsten.....	42
Kommunfastigheter i Laholm AB.....	44
Laholmskem AB.....	45
Narkotika i avloppsvattnet	45
Alkohol/narkotika/tobak	46
Samhällsbyggnad, kultur- och folkhälsoförvaltningen	46
Socialförvaltningen.....	47
Utbildningsförvaltningen.....	48

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP) och ungas psykiska hälsa	48
Våldsbejakande extremism	49
Diskussionsavsnitt	49
Orsaksanalys.....	50
Social- och situationell brottsprevention	53
Sammanfattning och fortsatta rekommendationer.....	54
Bilaga 1	56
Bilaga 2.	59
Bilaga 3.	60

Inledning

Överlag är Laholm en trygg kommun att leva och bo i vilket bekräftas av informationskällorna i detta dokument. Detta bekräftas även av nationella trygghetsundersökningen vars resultat visar en minskad rädsla för att utsättas för något brott, vilket är en trend som går att se i hela länet. Historiskt sett har Laholm varit drabbat av inbrott i bostadshus vilket skapat en del otrygghet men genom ett gediget enskilt och gemensamt arbete mellan Polisen och kommunen har denna brottskategori sjunkit vilket lett till en ökad trygghet.

Sett till den totala mängden anmälda brott syns en minskning i brottsstatistiken vilket visar på att utvecklingen går åt rätt håll i kommunen. Det till trots så finns det områden för kommunen att arbeta vidare med baserat på vad som framkommit i denna kartläggning. Nedan följer en rekommendation på tre arbetsområden som kommunen bör prioritera och arbeta vidare med framöver för att stärka det förebyggande arbetet.

Baserat på polisens brottsstatistik, kriminalvården, kommunens förvaltningar och medborgarnas åsikter som presenterats i detta dokument framkommer det att det förebyggande arbetet mot barn och unga är av största vikt. Lämpliga åtgärdsförslag kopplat till förebyggande arbete riktat mot barn och unga bör därmed tas fram.

Mot bakgrund av rådande samhällsutveckling där synen på narkotika blir allt mer liberal samtidigt som användandet av vapes och e-cigarretter bland unga ökar är det av största vikt att arbeta aktivt och offensivt mot användandet av narkotika. Lämpliga åtgärdsförslag kopplat till det förebyggande arbetet mot narkotikabruk bör därmed tas fram.

Statistiken avseende skadegörelse är på låga nivåer jämfört med tidigare år men det är viktigt att man arbetar aktivt för att förebygga denna typ av brottslighet då skadegörelsebrott kan vara väldigt kostsamma för kommunen. Lämpliga åtgärdsförslag kopplat till det förebyggande arbetet mot skadegörelser bör därmed tas fram.

Bakgrund

Den 1 juli 2023 trädde en ny lag i kraft som reglerar kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet (2023:196). Regeringen har betonat att det brottsförebyggande arbetet ska prioriteras och att de förebyggande insatserna ska göras på ett systematiskt och evidensbaserat sätt. Tanken med lagen är att det ska bidra till ett mer aktivt och kunskapsbaserat arbete på lokal, regional och nationell nivå.

I regeringens proposition betonade man att det krävs ett strukturerat och långsiktigt brottsförebyggande arbete för att stoppa rekryteringen till kriminella nätverk och förhindra den brottsligheten som hotar vår gemenskap. Sveriges kommuner tillsammans med Polismyndigheten har en stor roll i det lokala brottsförebyggande arbetet

Enligt den nya lagen ska kommunerna ta fram en lokal lägesbild och det ska också inrättas en samordningsfunktion som ansvarar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet i kommunen.

Det kommer även att avsättas medel från och med halvårsskiftet 2023. Fördelningen baseras på antalet invånare i kommunen och det totala beloppet om 219 miljoner kronor motsvarar en kompensation på ungefär 21 kronor per invånare.

Lägesbild

Kommunen ska ta fram en lägesbild över brottsligheten inom dess geografiska område. Lägesbilden ska uppdateras vartannat år.

Lägesbilden ska innehålla följande:

- En kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser,
- Annan information av betydelse,
- En analys av kartläggningen och informationen.

Arbetet med framtagandet av en gemensam lägesbild innebär att kommunen behöver samarbeta med kommunens verksamheter för att få fram den information som lägesbilden ska innehålla men kommunen behöver även samverka med externa aktörer som kan bidra med relevant information.

Samordningsfunktion

Med den nya lagen ställs det nu krav på att det ska finnas en samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet. Samordnaren har till uppgift att:

- Samordna och stötta genomförandet av kommunens arbete.
- Utgöra kommunens kontaktyta mot externa aktörer.
- Bidra till att information om det brottsförebyggande arbetet sprids.

Historik

Historiskt sett har Laholms kommun varit hårt drabbat av framför allt inbrott i bostäder och kommunen låg i toppen nationellt sett under början av 2000-talet. De senaste 10 åren har kommun och polis genom bra arbete och samverkan fått ner statistiken till en normal nivå sett till storleken på kommunen. Genom kartläggning, lagföring och praktiskt polisarbete sjönk antalet inbrott succesivt. Idag har kommunen sett ur ett statistiskt polisiärt perspektiv en bra situation.

Om kommunen

Laholm är Hallands äldsta stad och länets sydligaste kommun. Staden har anor från 1200-talet och har gräns såväl till Skåne som Småland. Ytan är 883 kvadratkilometer, varav cirka 221 kvadratkilometer är jordbruksmark. Naturtyperna skiftar med hav och strand i väster, Laholmsslätten mitt i och skogsbygd i öster. Nästan 30 % av ytan är jordbruksmark. I norra och östra delarna av kommunen finns mer skog, medan det västerut finns kustområde med strand.

Invånarantalet var i slutet av 2023 ca 26 650 personer, fördelade på 14 tätorter. Laholm är kommunens centralort med drygt en fjärdedel av invånarna. Cirka 7 000 bor på landsbygden, medan övriga är bosatta i någon av övriga 13 tätorter.

Jord- och skogsbruk är en förhållandevis viktig näringsgren med större omfattning än i riket i stort. Detta gäller även tillverkningsindustrin.

Laholms kommun har ett förgrenat nät av kommunikationsleder. E6 och Väst kustbanan skär genom kommunens västligaste del, riksväg 15 förbinder Halmstad med Karlshamn i Blekinge och riksväg 24 Laholm med Hässleholm. Till de större trafiklederna hör även länsvägarna 115 och 585.

Under sommarmånaderna ökar kommunens befolkning till följd av ett stort antal turister och sommarboende vid främst kusten.

Organisation

Laholms kommun är en politisk styrd organisation där folkvalda politiker företräder invånarna och fattar beslut om samhällsservicens mål, inriktning och kvalitet.

Den politiska organisationen består av kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder.

Kommunfullmäktige beslutar om antalet politiker i varje nämnd och utser dess ledamöter.

Laholms kommuns arbete styrs av fem nämnder med politiskt tillsatta ledamöter. Nämnderna har tillhörande förvaltningar som består av tjänstemän som är de som utför de uppdrag som ges från respektive nämnd.

Laholms kommun har fyra förvaltningar: kommunstyrelsens förvaltning, samhällsbyggnad, kultur och fritidsförvaltningen, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen.

Kommunchefen är chef för kommunstyrelsens förvaltning och kommunens högst uppsatte tjänsteman. Kommunchefen är även chef för kommunens övriga tre förvaltningschefer.

Räddningstjänsten

Huvuduppdraget inom räddningstjänsten är arbetet för att det skall upplevas tryggt och säkert att bo och vistas i Laholms kommun. Genom information, utbildning, förebyggande- och riskreducerande åtgärder verkar räddningstjänsten för ett säkrare samhälle.

Räddningstjänsten är kommunal och ingår i Samhällsbyggnads, kultur- och fritidsförvaltningen. Räddningstjänsten finns på huvudstationen i centrala Laholm samt i Knäred, Våxtorp och Hishult. Samtliga kårer är deltidskårer. I kommunen finns ca 75 deltidanställda brandmän. Av dessa är 20 personer i ständig beredskap. Det finns fem heltidanställda insatsledare. Åtta anställda i Laholm arbetar dagligen med drift- och underhåll, myndighetsutövning och förebyggande arbete.

Socialtjänsten

Kommunens socialtjänst ansvarar för att alla kommuninvånare vid behov erbjuds stöd i olika livssituationer. I kommunen finns ett brett utbud av omsorg och service. En stor del av verksamheten handlar om att hjälpa äldre, personer med funktionsnedsättning och andra som är i särskilt stort behov av samhällets insatser. Även arbetet med barn och ungdomar är prioriterat. Socialtjänstens verksamheter drivs både i egen regi och av företag som socialnämnden har avtal med. All verksamhet ligger under kommunens ansvar och kontroll.

För att läsa mer om socialtjänstens arbetssätt och aktiviteter (se bilaga 1).

Samverkan med Polisen

Polisen i Laholm tillhör sedan omorganisationen 2015 Lokalpolisområde Halmstad. I Laholm finns det ca 20 medarbetare fördelat på yttre personal, utredare och civilanställda. Sedan flera år finns ett mycket nära samarbete med polisen och Laholms kommun.

En aktiv samverkan med andra myndigheter och verksamheter är avgörande för att öka den faktiska tryggheten i kommunen. Tillsammans skapas förutsättningar för att förebygga och minska brottsligheten samtidigt som tryggheten ökar.

För att synliggöra samverkan finns sedan många år tillbaka en samverkansöverenskommelse. Med tanke på den nya lagstiftningen är överenskommelsen anpassad utifrån denna. Det finns ett strategiskt råd och en operativ grupp. I samverkansöverenskommelsen ingår även Kriminalvården.

Vartannat år tas det fram ett medborgarlöfte som bland annat tar sin utgångspunkt i resultatet från trygghetsenkäten.

Kommunens förvaltningar och bolag samarbetar med Polisen löpande utifrån behov.

Samverkan med Kriminalvården

Kriminalvården är en statlig myndighet med ansvar för häkten, fängelser och frivård. De arbetar för att göra samhället säkrare, tryggare och att minska återfall i brott. I uppdraget ingår också att transportera klienter mellan domstol, häkte och anstalt samt transporter för Polisens och Migrationsverkets räkning.

Kriminalvården arbetar aktivt med återfallsförebyggande arbete. I det arbetet ingår samverkan med andra aktörer i samhället, även på lokal nivå. Inom ramen för ungdomsövervakning samverkar socialtjänst, kriminalvård och polis för att skapa bättre förutsättningar för en lagöverträdare och genom detta arbeta brottsförebyggande. En modell för samverkan mellan

bland annat socialtjänsten och kriminalvården är *Inslussning* som ska underlätta dömdas förutsättningar att slussas in i samhället efter avtjänat fängelsestraff.

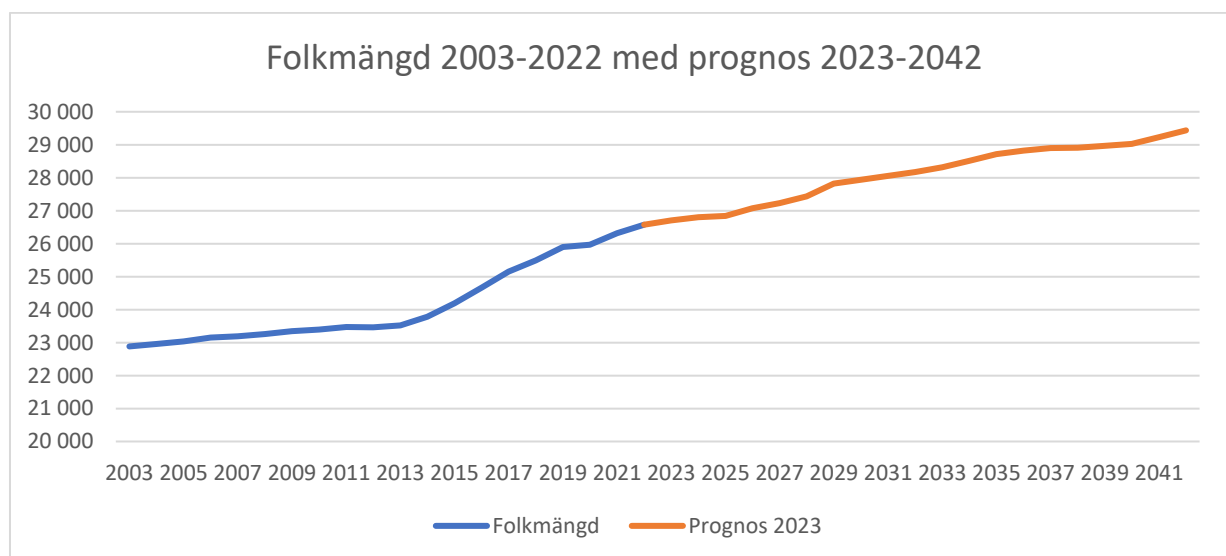
Medborgarlöfte och samverkansöverenskommelse

Långsiktigt arbetas det kontinuerligt med möten och dialoger, dels i samverkansform, men också riktat mot medarbetarna i respektive verksamhet. Årligen genomförs en trygghetsenkät (ca 1200 svar 2023) i kommunen, vars resultat ger en värdeomätning på var invånarna känner sig otrygga och fingervisning mot var kommun och polis skall lägga sina resurser nu och framöver. Arbetet kring enkäten mynnar ut i ett årligt medborgarlöfte. Löftet är en del av den på tre års basis löpande samverkansöverenskommelsen mellan just nu Laholms kommun, Polismyndigheten och Kriminalvården (2024 - 2026).

Kommunfakta

Folkmängd

I oktober 2023 hade kommunen lite drygt 26 640 invånare. Vid utgången av år 2025 pekar prognosen på att folkmängden i Laholms kommun kommer uppgå till ca 26 800 personer och i slutet av 2031 beräknas folkmängden överstiga 28 000 invånare. Prognosens sista år, 2042, beräknas folkmängden uppgå till ca 29 500 personer.

Källa: Befolkningsprognos för Laholms kommun 2023–2042 med framskrivning till 2050.

Befolkningsstruktur

Laholm utmärker sig både gentemot länet och gentemot riket genom att ha en större andel äldre. I kommunen är 23,4 % av befolkningen 67 år eller äldre. Motsvarande andel för riket är 18,3 % och för länet 20,2 %.

Åldersstruktur, andel i procent			
Ålder	Riket	Halland	Kommunen
0	1,0	1,0	0,9
1-5	5,6	5,7	5,8
6-9	4,7	4,9	4,8
10-12	3,6	3,8	3,3
13-15	3,6	3,7	3,3
16-18	3,4	3,6	3,4
19-24	6,7	6,2	5,2
25-44	26,5	23,6	22,0
45-66	26,5	27,3	27,8
67-74	8,0	8,7	10,7
75-84	7,7	8,5	9,6
85-	2,6	3,0	3,1

Källa: Befolkningsprognos för Laholms kommun 2023–2042 med framskrivning till 2050.

Demografin har förändrats de senaste tio åren, alla åldersgrupper har ökat i antal förutom unga vuxna 19–24 år som minskat i antal. De allra äldsta, över 85 år, har förhållit sig i stort sett konstant. Denna grupp kommer att öka framöver eftersom gruppen där under, 75–84 år, ökat så kraftigt under perioden. De senaste åren har de allra yngsta åldrarna ökat kraftigt.

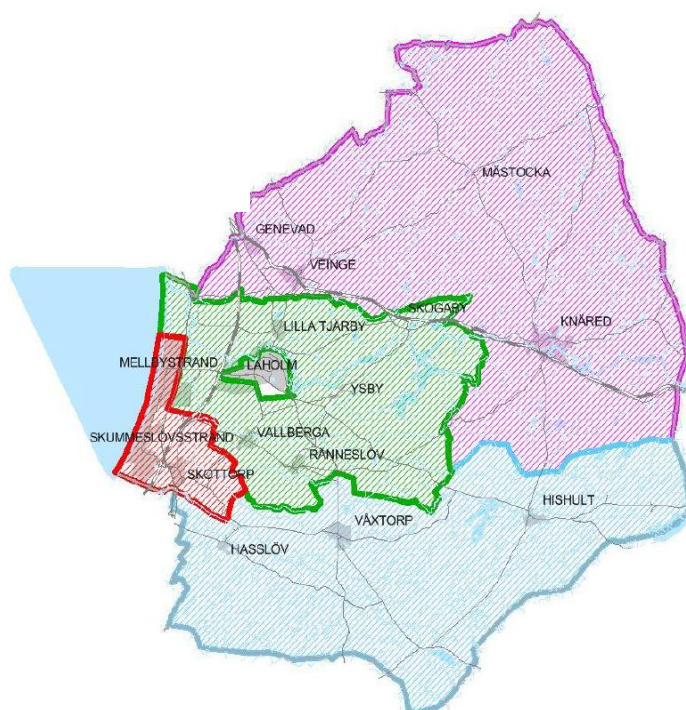
Ålder	2013	2019	2020	2021	2022	Förändring 2013-2022 antal	Förändring 2013-2022 andel %
0	263	287	275	288	242	-21	-8,0
1-5	1 202	1 504	1 495	1 536	1 531	329	27,4
6-9	1 025	1 180	1 170	1 207	1 283	258	25,2
10-12	775	898	901	880	885	110	14,2
13-15	729	910	898	900	882	153	21,0
16-18	810	898	915	878	896	86	10,6
19-24	1 567	1 431	1 398	1 440	1 385	-182	-11,6
25-44	5 024	5 647	5 591	5 704	5 834	810	16,1
45-66	7 257	6 660	6 697	6 729	7 399	142	2,0
67-74	2 418	3 590	3 575	3 503	2 853	435	18,0
75-84	1 663	2 106	2 259	2 447	2 558	895	53,8
85-	784	792	793	807	827	43	5,5
Summa	23 517	25 903	25 967	26 319	26 575	3 058	13,0

Källa: Befolkningsprognos för Laholms kommun 2023–2042 med framskrivning till 2050.

Prognosområden

Kommunens prognoser redovisas tätortsvis för totalbefolkningen och åldersindelad för kommunen som helhet. Eftersom tätorterna är för små för att prognosticera åldersfördelning har kommunen delats in i fem områden som i befolkningsstorlek är någorlunda lika. Dessa områden är (antal invånare 2022-12-31 anges inom parentes):

- Laholms stad (6 868) som består av tätorten Laholm.
- Kusten (5 363) som består av Mellbystrands tätort och Skummeslövs församling inklusive Skottorps tätort.
- Norr (5 174) som består av de tidigare församlingarna Tjärby, Veinge och Knäred.
- Söder (3 948) som består av Hasslövs, Våxtorps och Hishults församlingar.
- Laholms omnejd (5 222) som består av Ysbys, Ränneslövs och Laholms församlingar förutom Laholms och Mellbystrands tätorter. Här ingår även Lilla Tjärby tätort.

Källa: Befolkningsprognos för Laholms kommun 2023–2042 med framskrivning till 2050.

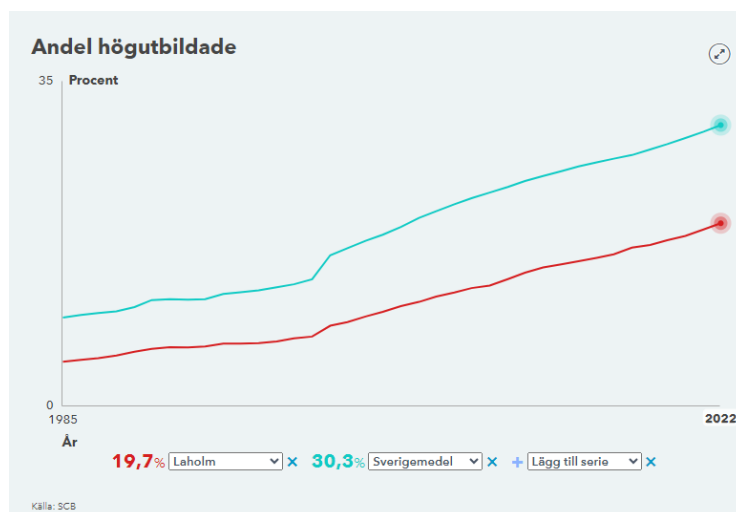
Fram till och med år 2040 har en prognos tagits fram för kommunens delområden. I nedanstående tabell redovisas prognosen för kommunens fem prognosområden översiktligt. Delområdesprognosen baseras dels på antaganden om de befolkningsförändringar som förväntas i det befintliga bostadsbeståndet, dels på antaganden om befolkningsförändringar i de nybyggda bostäder som väntas tillkomma i kommunen under prognosperioden. På grund av att det är mycket svårt att skatta nybyggnationen på lång sikt ökar osäkerheten i prognosen markant efter 2030.

OMRÅDE	2022	2026	2028	2030	2032	2036	2038	2040	2022-2040 ANTAL	2022-2040 ANDEL
Laholms stad	6 868	7 091	7 435	7 558	7 781	8 799	9 201	9 582	2 714	39,5%
Kusten	5 363	5 828	6 193	6 873	7 084	7 213	7 133	7 061	1 698	31,7%
Norr	5 174	5 103	4 948	4 892	4 888	4 892	4 909	4 898	-276	-5,3%
Söder	3 948	3 854	3 783	3 672	3 579	3 336	3 222	3 140	-808	-20,5%
Laholms omnejd	5 222	5 202	5 070	4 941	4 839	4 584	4 442	4 344	-878	-16,8%
Summa	26 575	27 078	27 429	27 936	28 171	28 823	28 907	29 024	2 449	9,2%

Källa: Befolkningsprognos för Laholms kommun 2023–2042.

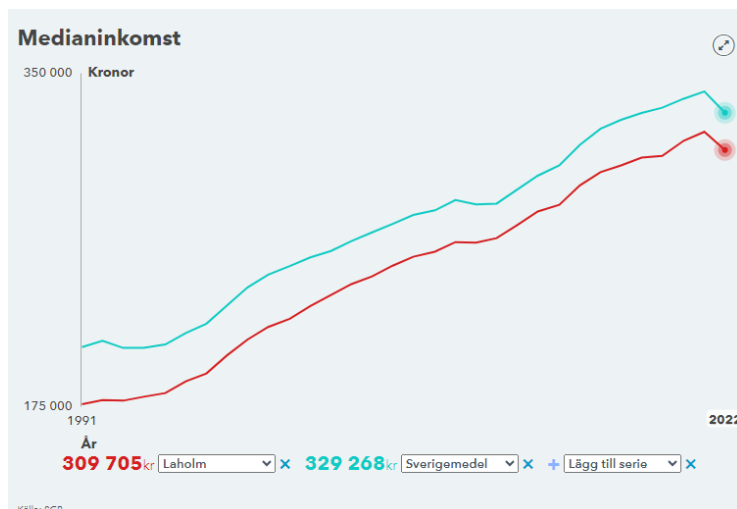
Befolkningsstatistik

I diagrammet nedan visas andelen högutbildade i kommunen, personer med minst 3 års eftergymnasial utbildning i åldersgruppen 25–64 år, (19,7 %). Jämfört med alla kommuner i landet ligger siffran på, (30,3%), vilket innebär att Laholm har en lägre andel högutbildade än snittet.

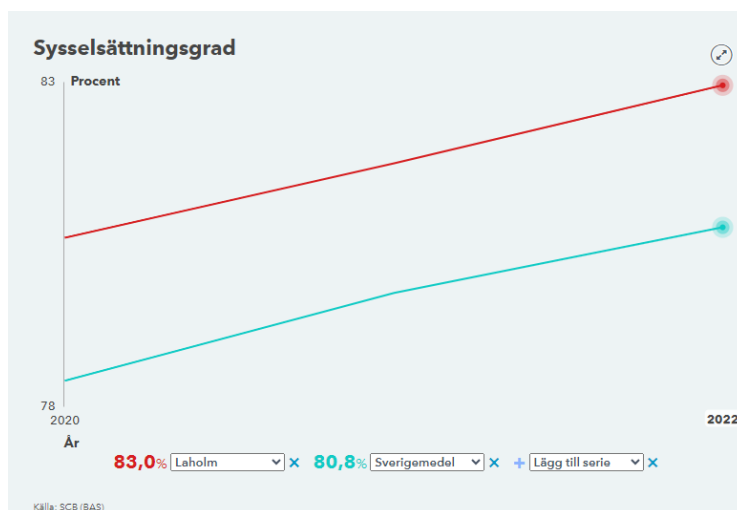
Källa: SCB. Siffrorna gäller för år 2022.

I diagrammet nedan visas medianinkomsten i kommunen, (309 705 kr). Jämfört med alla kommuner i landet ligger siffran på (329 268 kr), vilket innebär att Laholm har en något lägre medianinkomst än snittet.

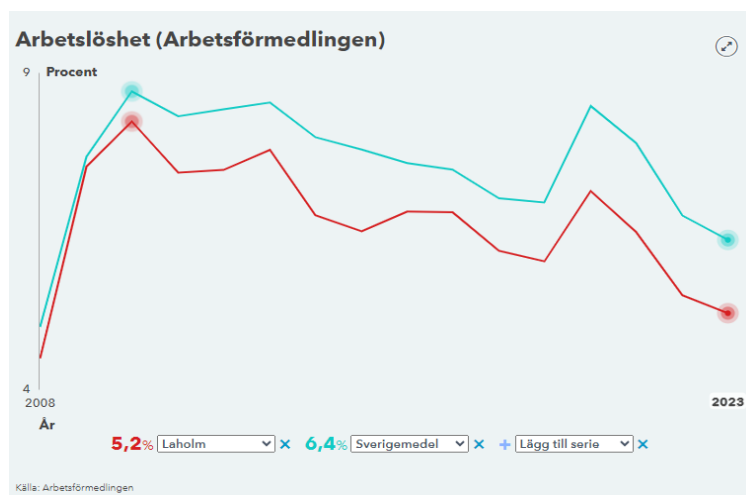
Källa: SCB. Siffrorna gäller för år 2022.

I diagrammet nedan visas sysselsättningsgraden i kommunen, (83,0%). Med det menas andelen av befolkningen mellan 20–65 år som klassas som förvärvsarbetande. Jämfört med alla kommuner i landet ligger siffran på, (80,8%), vilket innebär att Laholm har en något högre andel invånare som har någon form av sysselsättningsgrad än snittet.

Källa: SCB (BAS). Siffrorna gäller för år 2022.

I diagrammet nedan visas hur många procent som är arbetslösa i kommunen, (5,2%). Jämfört med alla kommuner i landet ligger siffran på, (6,4%), vilket innebär att Laholm har en lägre nivå av arbetslöshet än snittet.

Källa: Arbetsförmedlingen. Siffrorna gäller för år 2023.

Gymnasiebehörighet

Inför nya gymnasieskolan 2011 skärptes kraven för behörighet att söka till gymnasiet. Det innebär för att en elev ska vara behörig till gymnasieskolans nationella program krävs 8 godkända betyg för yrkesprogram och 12 godkända betyg för högskoleförberedande program. Det finns dessutom 3 olika behörighetskrav beroende på vilket högskoleförberedandeprogram det gäller. För ett yrkesprogram ska eleven ha godkänt i svenska eller svenska som andra språk, matematik, engelska och fem andra ämnen. För naturvetenskaps- och teknikprogram ska eleven vara godkänd i svenska eller svenska som andra språk, matematik, engelska, nio andra ämnen varav biologi, kemi och fysik ska vara godkända.

I tabellen nedan visas andelen elever med gymnasiebehörighet i Laholms kommun läsåret 2022–2023.

Resultat för gymnasieelever som är folkbokförda i kommunen, oavsett var de går i skola.

Nivåkriterium	2019	2020	2021	2022	2023
Studieresultat					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	69.5	64.1	74.8	61.1	66.4
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, hemkommun, andel (%)	72.3	68.8	78.4	67.2	74.2
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	64.4	72.3	69.0	78.4	68.2
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, hemkommun, andel (%)	72.0	77.3	73.7	84.7	79.1

Resultat för elever som går i kommunens egna gymnasieskolor, oavsett var de bor.

Nyckeltal	2019	2020	2021	2022	2023
Studieresultat					
Gymnasieelever med examen inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	62.1	58.8	72.0	51.8	54.5
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år, kommunala skolor, andel (%)	64.6	61.5	74.2	57.7	59.8
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	60.2	67.7	63.5	76.9	62.5
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	63.2	74.5	66.2	82.8	76.2

Källa: SÖFs öppna jämförelser Gymnasieskola

För att komma in på ett yrkesprogram krävs det enbart 8 godkända betyg varav engelska, svenska/svenska som andraspråk och matematik måste vara godkända förutom fem andra ämnen. Däremot ska eleven klara av alla ämnen/kurser i gymnasiet för att få ut gymnasieexamen vilket ställer stora krav på eleven om inte någon förkunskap finns. Det sämsta som kan hända är att eleven går ut med gymnasieintyg.

Diagrammet ger en hint om att pandemin kan ha satt effekter på elevernas lärande då avgångseleverna 2023 var i stort sett i mitten av pandemin under hela sin gymnasietid och övergång från årskurs 9.

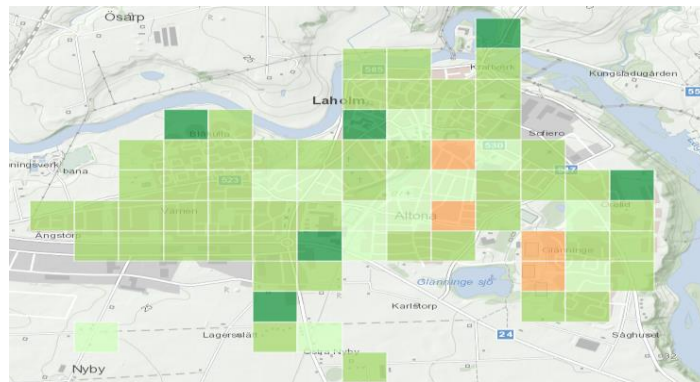
Livsvillkorskartor

Strategisk karta är ett framforskat nationellt kartlager/-funktion som hjälper polisen att identifiera och analysera områden som är utsatta eller på väg att bli utsatta. Själva kartan bygger på olika socioekonomiska och demografiska variabler som viktats samman för att visa olika nivåer av levnadsvillkor i tätbebyggda områden i Sverige. Variablerna i sig har ofta geografiska samband med vissa typer av brott.

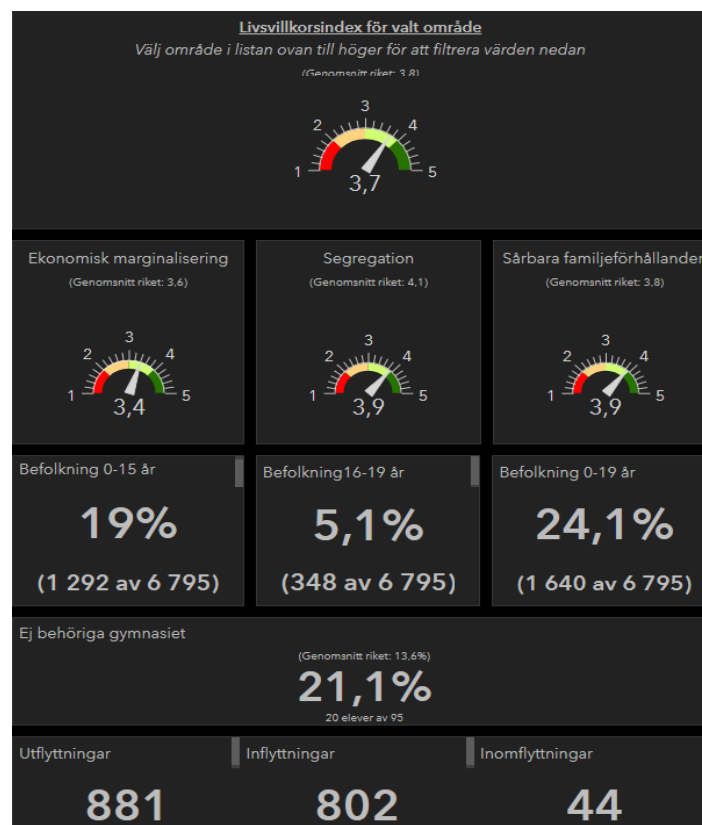
Kartan och innehållande siffror beskriver livsvillkoren för de boende i Laholms kommun fördelat på centrala Laholm samt orterna i kommunen. Socioekonomiskt sett är det en positiv bild som återspeglas med vissa riskområden som undantag. I centrala Laholm, Knäred, Veinge och Våxtorp finns det orangea fält som påvisar en viss försämring utifrån livsvillkorens uppmätning. Värt att tillägga är att kartorna är från 2021 och polismyndigheten troligen inte kommer att få tillgång till uppdaterade livsvillkorskartor förrän till hösten 2024.

Livsvillkorskartorna fungerar som utgångspunkt för det arbete som både Polisen och kommunen gör på daglig basis för att på så vis hindra en negativ utveckling. Det är viktigt att vikta och rikta sitt arbete löpande och livsvillkoren kan vara en pusselbit som gör att ett område prioriteras högre utifrån den rådande situationen och övrig lägesbild.

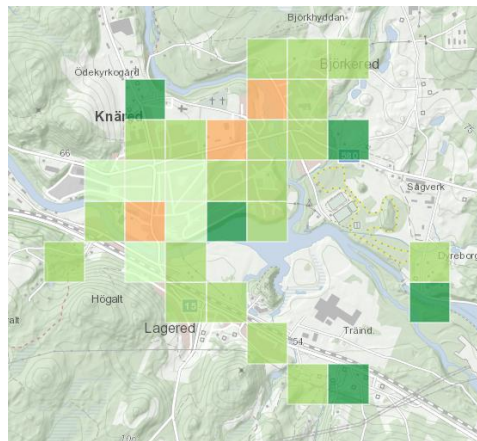
Karta centrala Laholm

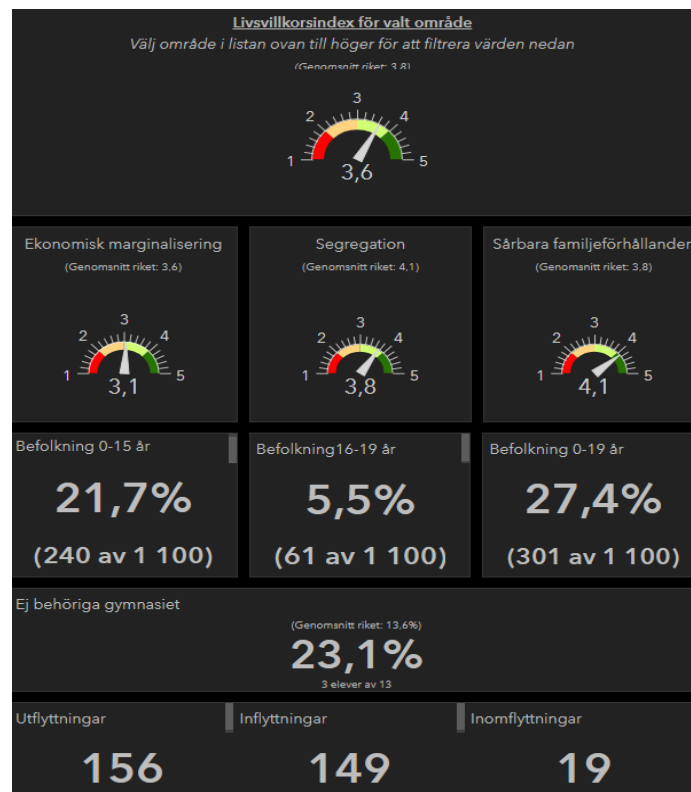
Livsvillkorskarta centrala Laholm

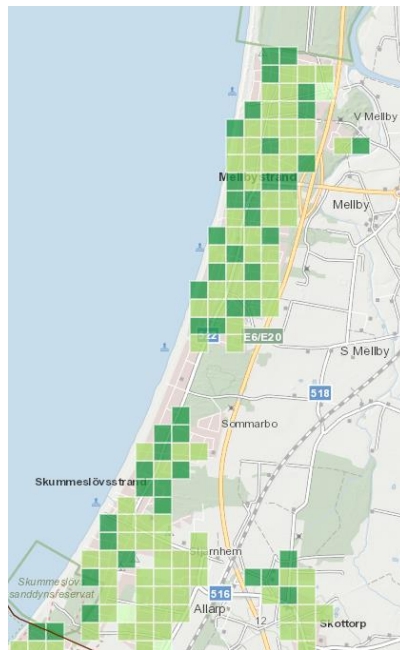
Karta Knäred

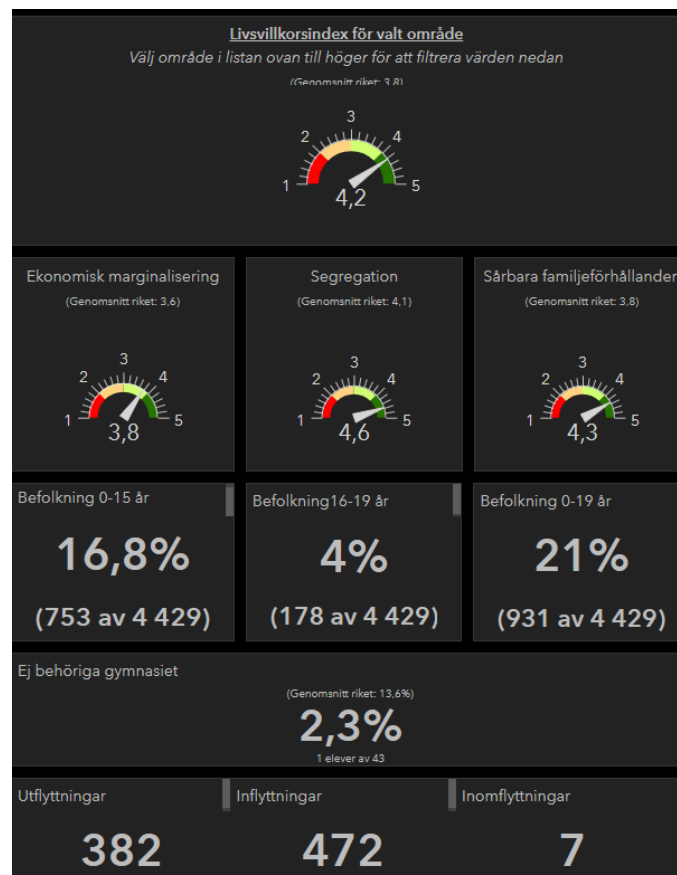
Livsvillkor Knäred

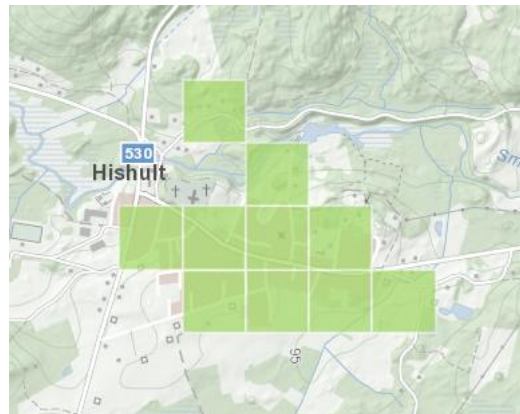
Karta kustområdet

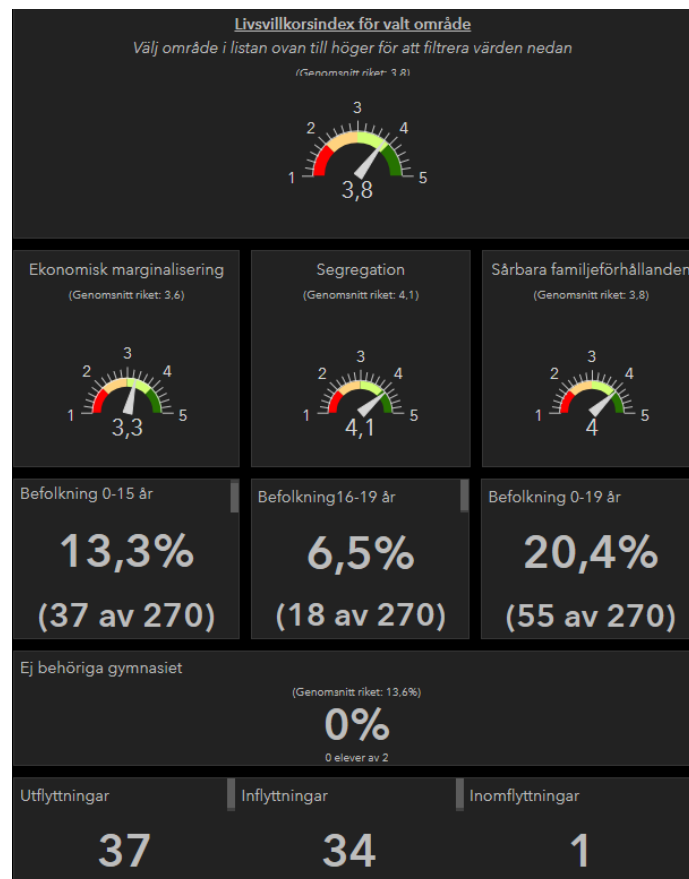
Livsvillkorskarta kustområdet

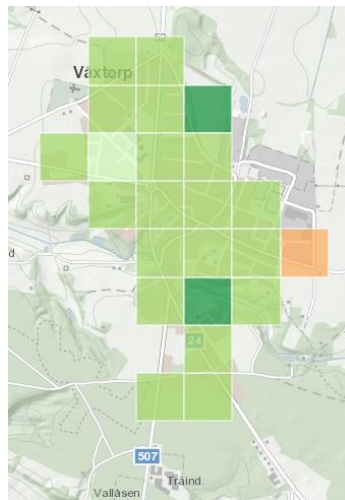
Karta Hishult

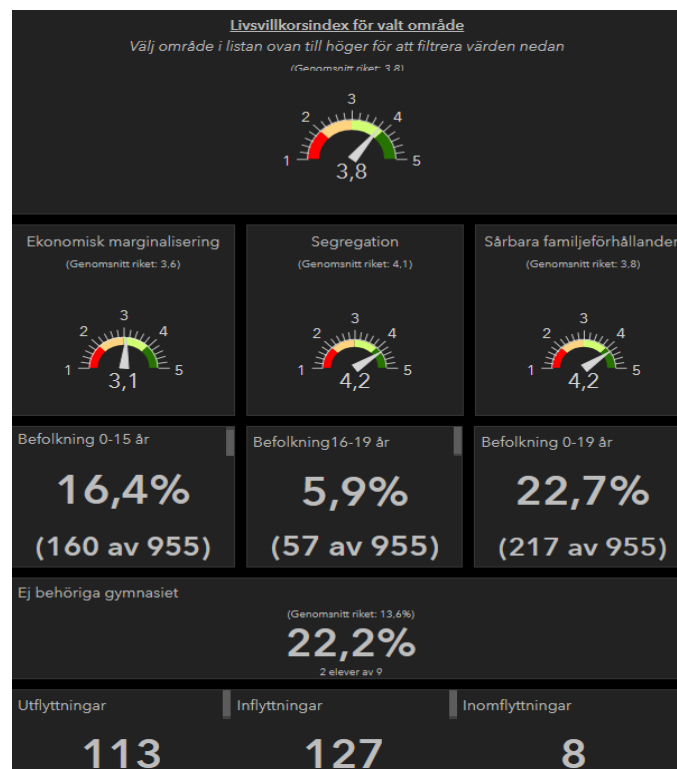
Livsvillkorskarta Hishult

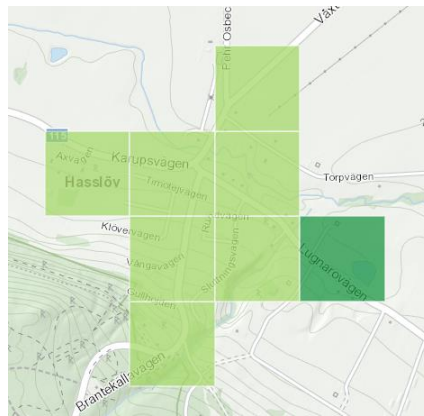
Karta Våxtorp

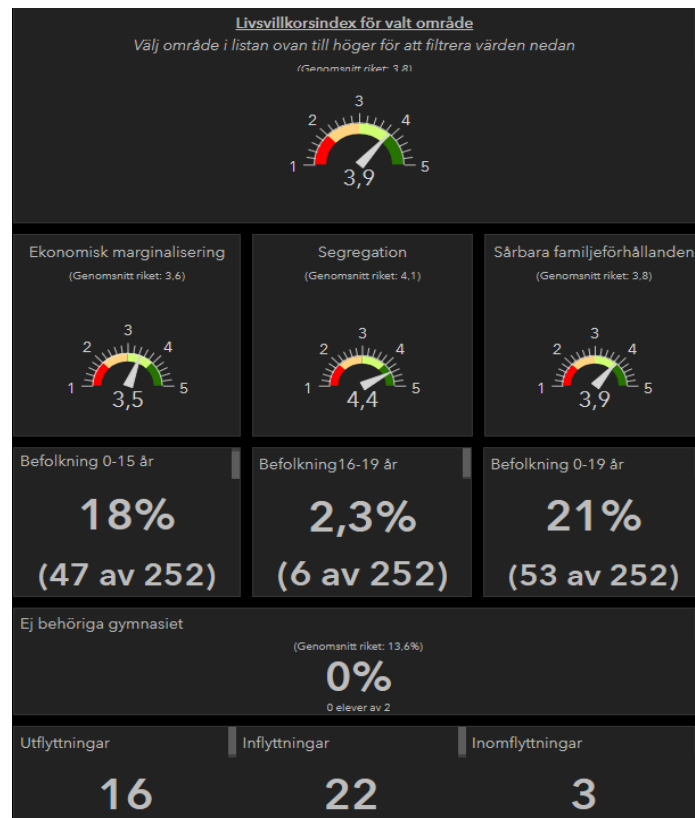
Livsvillkorkarta Våxtorp

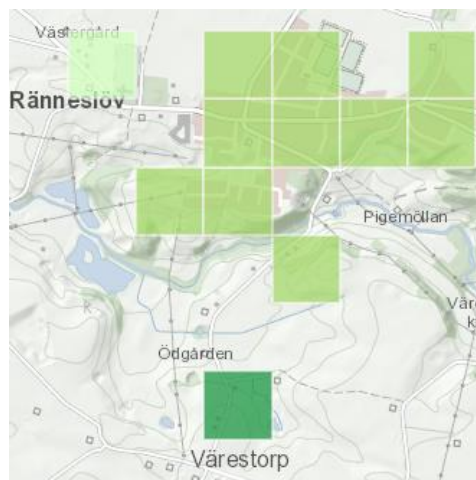
Karta Hasslöv

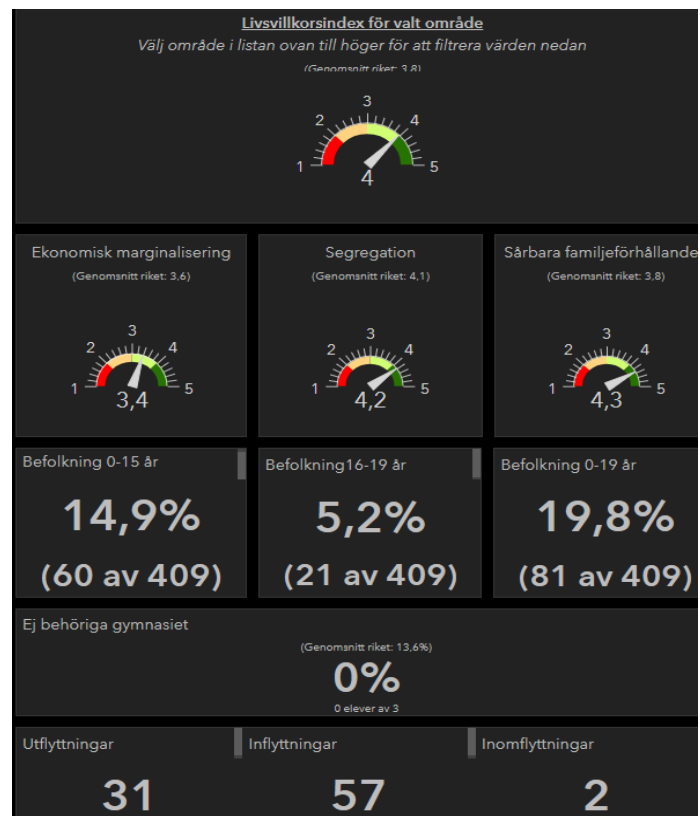
Livsvillkorskarta Hasslöv

Karta Ränneslöv

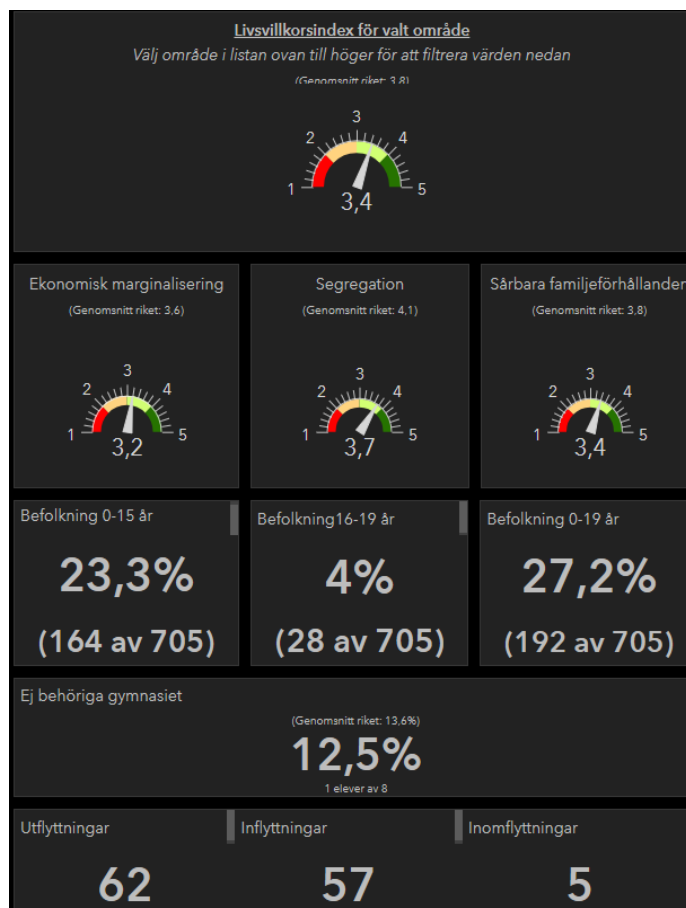
Livsvillkorskarta Ränneslöv

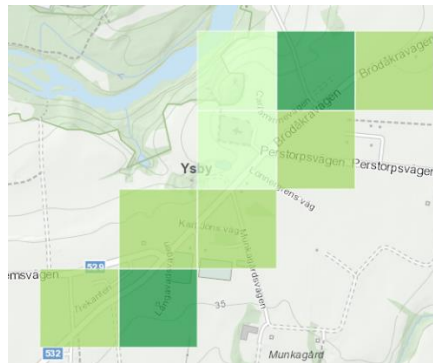
Karta Vallberga

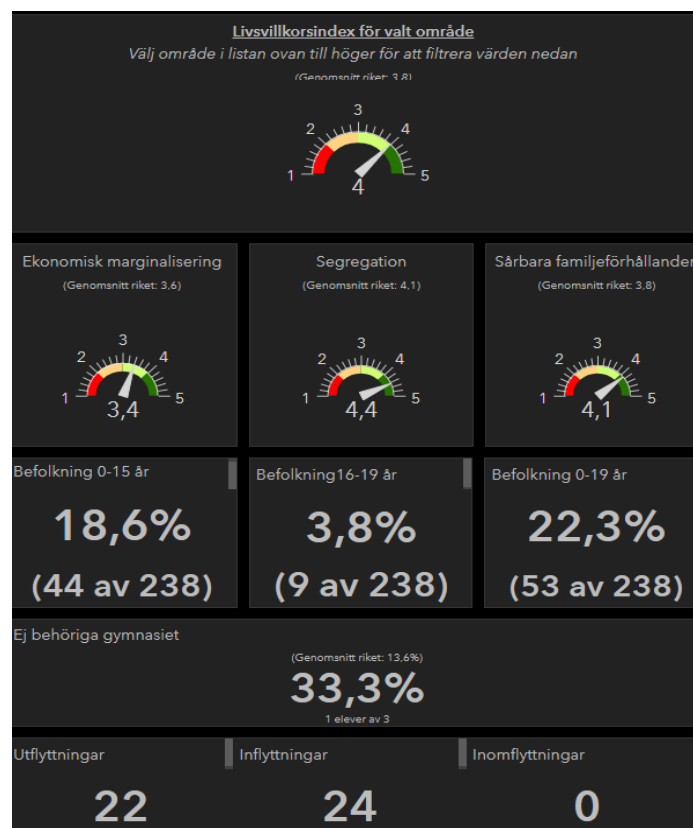
Livsvillkorskarta Vallberga

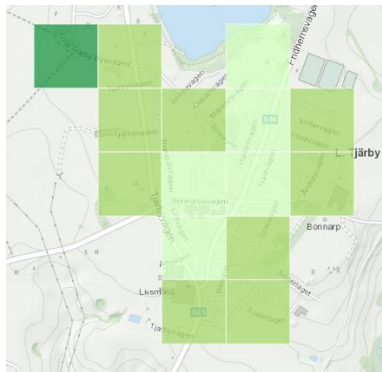
Karta Ysby

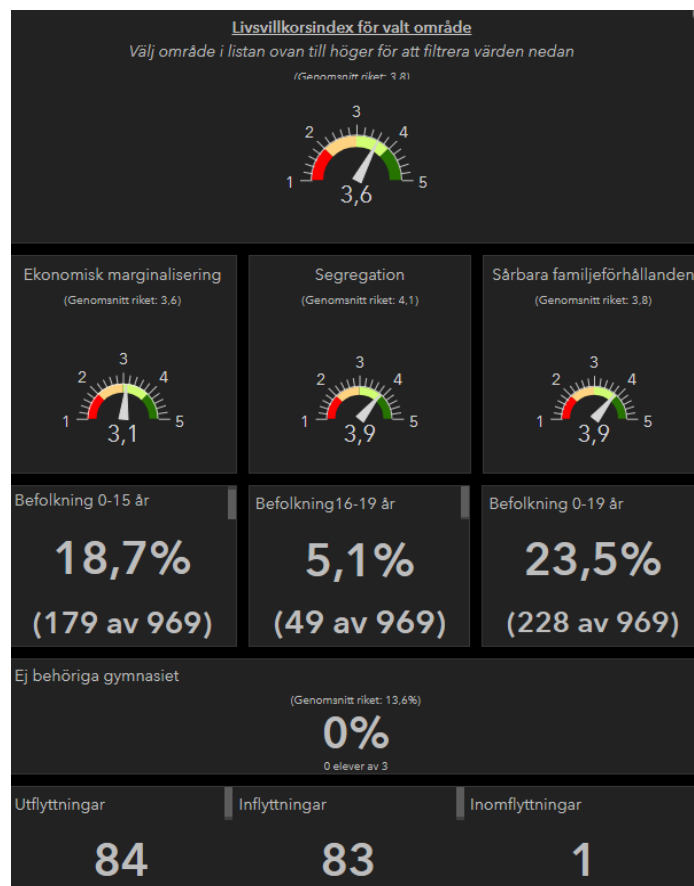
Livsvillkorskarta Ysby

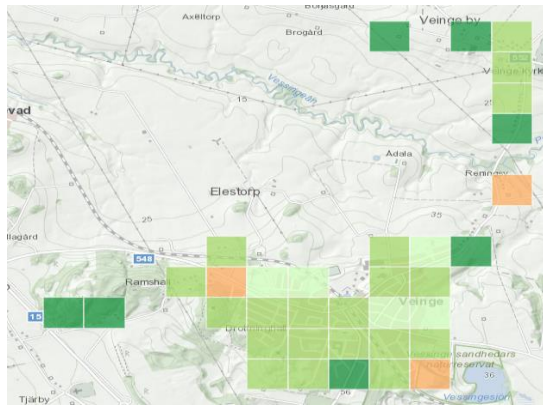
Karta lilla Tjärby

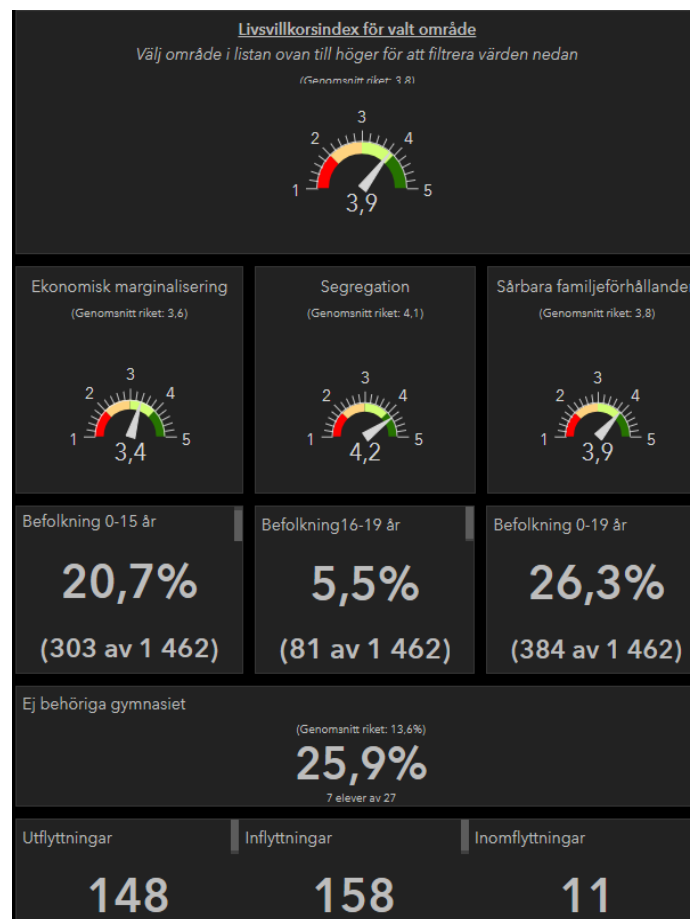
Livsvillkorskarta lilla Tjärby

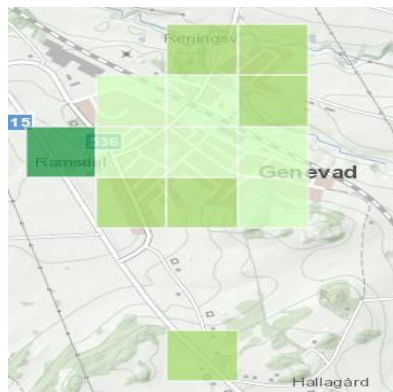
Karta Veinge

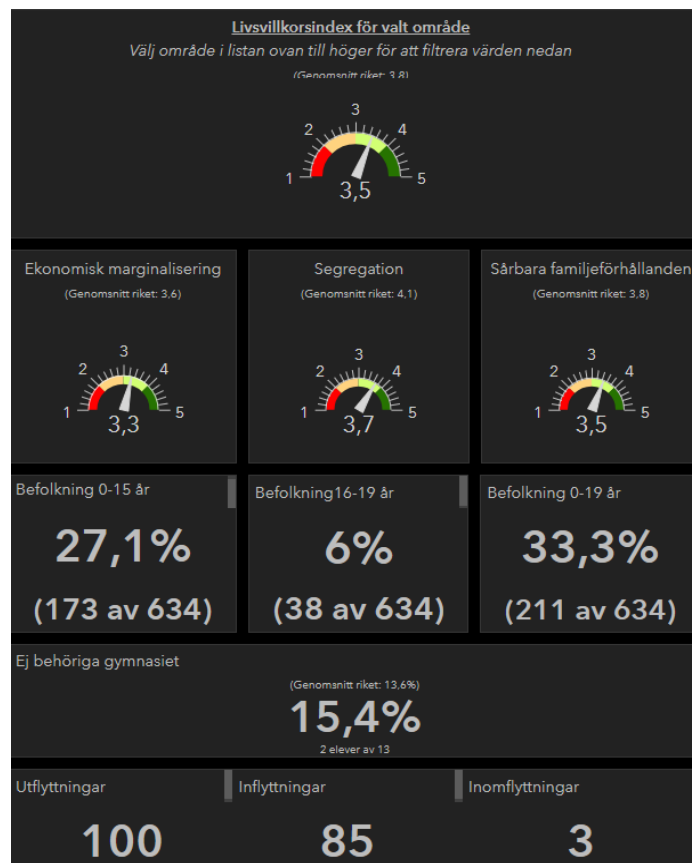
Livsvillkorskarta Veinge

Karta Genevad

Livsvillkorskarta Genevad

Informationskällor

I följande kapitel redovisas brottsligheten i Laholms kommun bland annat utifrån statistik över anmälda brott, självrapporterad utsatthet samt undersökningar om trygghet/otrygghet.

Statistiken över anmälda brott kommer från Polismyndighetens händelserapporteringsystem. Ett viktigt konstaterande är att antalet anmälda brott inte är likvärdigt med antalet faktiskt begångna brott. Anmälningbenägenheten beror bland annat på brottets grovhet, rädsla för repressalier, tilliten till samhället och till rättsväsendet, relationen till gärningspersonen, förekomst av försäkring, anmälningrutiner m.m. Brott registreras i olika hög grad beroende på mängden resurser som läggs på att upptäcka brottsligheten, vilket gäller exempelvis för narkotikabrott, trafikbrott och vissa bedrägeribrott. Detta innebär att statistiken till vissa delar är en återspeglning av rättssystemets insatser och inte nödvändigtvis speglar hur många brott som faktiskt har begåtts. Slutsatsen är därmed att all brottsstatistik ska tas med viss försiktighet.

För att komplettera bilden har nedanstående underlag använts. Även resultat från denna typ av undersökningar behöver tolkas med viss försiktighet då svarsfrekvensen inte alltid är hög och jämförelse över tid kan vara svårt i vissa fall när frågor har omformulerats.

- **Trygghetsenkät. Laholms kommun 2023.**

Vartannat år genomför Laholms kommun en trygghetsenkät som undersöker hur trygg man är i sitt hem, området där man bor och i kommunen över lag. Trygghetsenkäten har genomförts i kommunen sedan 2015. Kommun och polis tar fram, skickar ut och analyserar enkäten enligt ett upparbetat sätt. Övergripande är det fler kvinnor än män som besvarat enkäten vilket genomsyras även i tidigare resultat. Historiskt sett inkommer flest svar från centrala Laholm, där det också bor flest invånare. Därefter kommer Skummeslövsstrand följt av Mellbystrand. De yngsta och äldsta kategorierna påverkas utifrån hur mycket hjälp man får med spridning av enkäten via enskilda medarbetare men också via socialtjänsten. Flest svarande 2023 återfinns återigen i kategorierna mellan åldern 30 - 79 år. Enkäten besvarades av totalt 1173 individer.

Sett till föregående år har svarsfrekvensen minskat något. Detta syns både regionalt och i liknande undersökningar. Troligen beror detta på enkättrötthet eller minskat intresse för att besvara enkäter. Med anledning av det minskande intresset kommer enkäten att genomföras vartannat år istället.

- **Kundundersökning Laholmshem 2022.**

Vartannat år utför Laholmshem en kundundersökning bland de boende som berör området trygghet. Den senaste undersökningen genomfördes år 2022 och svarsfrekvensen låg då på 82,9% vilket är en ökning med 5% från 2020.

Laholmshem kommer att göra hyresgästundersökningar under våren 2024 med frågeställningar som fångar upp hyresgästernas upplevda trygghetskänsla. Undersökningarna görs vartannat år och 2022 visade resultatet att hyresgästerna ger ett högt betyg på hur trygga de känner sig i och i området kring sin lägenhet. På frågan om upplevd trygghet där branschmedelvärdet var 79,2 %, visade Laholmshems

resultat 82,9 %, vilket dessutom var en höjning med 5,2 % mot 2020 års resultat. Detta ger en indikation på att de åtgärder som görs utifrån undersökningen ger resultat.

- **Företagsklimatet i Laholms kommun 2023.**
Svenskt näringsliv utför varje år en enkätundersökning som undersöker företagsklimatet i Sveriges kommuner. Undersökningen hade en svarsfrekvens på 47 %, resultatet bör därför beaktas med viss försiktighet.
- **Lupp 2020. Lokal uppföljning av ungdomspolitiken. Laholms kommun**
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-undersökning genomfördes senast 2020 i Laholms kommun. Undersökningen genomfördes i årskurs 8 på Lagalholmsskolan, Veingskolan och Våxtorpsskolan samt i årskurs 2 på Osbecksgymnasiet. Enkäten besvarades av sammanlagt 75%, eftersom enkäten genomförs på skoltid har enkäten en hög svarsfrekvens.

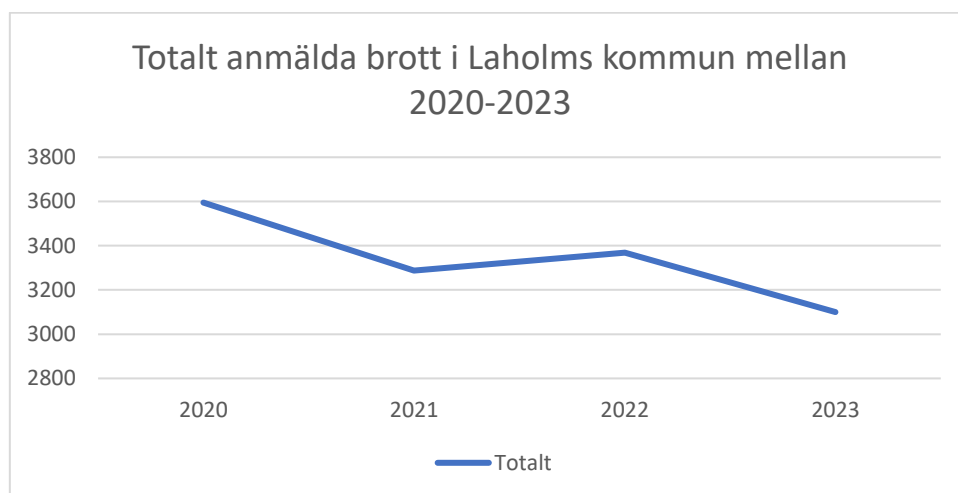
Laholms kommun genomförde LUPP-enkäten för fjärde gången i oktober 2020. Under 2022 tog man beslut om att inte genomföra enkäten vartannat år som man tidigare gjort, nästa enkät kommer genomföras under hösten 2024.

Notera att undersökningen genomfördes för över fyra år sedan, det vill säga att livsvillkor för de ungdomar som just nu går på högstadiet och gymnasiet kan ha förändrats.

Statistik

Nedan redovisas olika brottstyper som har en direkt koppling till trygghet och säkerhet. Polisen följer löpande händelseutvecklingen operativt och statistiskt. Det är av vikt att samtliga brott anmäls för att ge en rättvis bild av läget. De senaste medborgardialogerna i samband med trygghetsenkäten gör gällande att kommuninvånarna är rädda för ungdomar, okända personer i grupp, drabbas av inbrott och stölder. Den upplevda otryggheten speglas inte i brottsstatistiken utan den faktiska tryggheten är hög.

I diagrammet nedan redovisas antalet anmälda brott i kommunen mellan åren 2020–2023. Diagrammet visar på en minskning av antalet anmälda brott vilket kan bero på olika faktorer.

Skadegörelsebrott är något som frekvent förekommer i olika former runt om i hela kommunen. För att ha en så aktuell lägesbild som möjligt är det viktigt att alla uppdragade brott anmäls. Det finns troligtvis ett stort mörkertal inom denna brottskategori som behöver beaktas i detta arbete.

Det är viktigt att genom samverkan och kommunikation försöka få upp anmälningsbenägenheten för brottskategorin skadegörelser för att senare kunna rikta insatserna mot aktuell problematik.

Skadegörelser totalt samtliga anmälda brott i Laholm.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		240	350	231	251

Skadegörelse genom brand.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		8	11	6	7

Skadegörelse, mot stat, kommun, ej klotter.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		60	72	56	56

Skadegörelse, annan övrig.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		102	98	80	92

Narkotikabrott

Statistiken nedan är enbart vad polisen har möjlighet att rapportera på årsbasis utifrån nuvarande resurs. Siffrorna speglar den nationella statistiken som polisen har möjlighet att plocka fram. Uppfattningen är att narkotika förekommer betydligt mer än vad som rapporteras nedan. Detta genom gemensam information som delas mellan samverkanspartners, socialtjänst, missbruksenhet m.fl. Skulle fler resurser riktas mot detta arbete är uppfattningen att statistiken skulle öka.

Det är av stor vikt att upptäcka ett missbruk tidigt och direkt sätta in de resurser som behövs för att stävja missbruket. Det viktigaste arbetet bör dock läggas i det förebyggande arbetet gemensamt och mot lägre åldrar än vad som genomförs idag.

Samtliga anmälda narkotikabrott Laholm kommun.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		114	160	161	281

Narkotikabrott eget bruk.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		70	102	107	173

Narkotikabrott innehav.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		40	53	47	95

Narkotikabrott försäljning.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		3	2	3	8

Rattfylleri under påverkan av narkotika.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		20	31	55	83

Misshandel

Olika typer av misshandel förekommer i hela kommunen med olika omfattning. Det är viktigt att brotten vid upptäckt anmäls på ett sätt som ger polisen möjligheten att lagföra någon för brottet.

Involverade personer oavsett roll behöver stöttning genom rättsprocessen för att den ska fungera på rätt sätt. Olovlig påverkan och liknande förekommer inom ramen för misshandelsbrotten vilket påverkar upplklaringsprocenten. Det finns en vinning att arbeta förebyggande för att påverka i en positiv riktning att individen vågar och fullföljer genom hela rättsprocessen. Det är viktigt att också lotsa målsäganden och misstänkta vidare till verksamheter som kan stötta den som blivit utsatt för våldsbrott, men också till den som utsatt någon för våld.

Det förekommer få rån i Laholm kommun sett över tid. Rån mot personer förekommer troligtvis mer än vad som anmäls men troligtvis i väldigt låg utsträckning. Vid jämförelse med andra kommuner sticker Laholm inte ut på något sätt.

Misshandel, annan än grov, mot kvinna 18 år eller äldre, obekant med offret, utomhus.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		5	8	2	7

Misshandel, annan än grov, mot man 18 år eller äldre, obekant med offret, utomhus.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		18	13	14	15

Misshandel, ej grov, mot kvinna 18 år eller äldre, bekant med offret, annan slags relation eller bekantskap, utomhus.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		6	15	7	2

Misshandel, ej grov, mot man 18 år eller äldre, är eller har varit bekanta genom annan slags relation, inomhus.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		13	4	6	6

Misshandel, ej grov mot individer under 18 år.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		47	59	64	59

Rån, 18 år eller äldre.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		2	3	4	3

Rån 18 år eller yngre.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		1	2	3	1

Rån mot butik.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		1	-	-	-

Våld i nära relation

En brottskategori som vi vet har ett stort mörkertal med många fullbordade brott som inte anmäls. Det är många i denna kategori som påverkas av denna typ av brottslighet. Nära anhöriga som står maktlösa inför det våld/brottslighet som sker i deras närhet.

Anmälningens benägenheten behöver öka vid denna typ av brottslighet och vid upptäckt behöver involverade parter stöttning och hjälp i så hög utsträckning som möjligt.

Funktionerna i samhället behöver stärkas i det förebyggande arbetet och vid uppkommen brottslighet ges möjlighet till långvarigt stöd och hjälp. Även gärningspersonerna i dessa kategorier behöver hjälp från rätt aktörer för att bryta sitt beteende.

Även här finns svårigheter med att nå hela vägen fram till lagföring. Det behövs gemensamma krafter från berörda myndigheter och verksamheter i samhället för att komma framåt kring denna typ av brottslighet.

Grov misshandel mot kvinna i nära relation.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		-	-	-	-

Misshandel mot kvinna i nära relation.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		44	55	33	42

Grov misshandel mot man i nära relation.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		-	-	5	1

Misshandel mot man i nära relation.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		20	18	20	19

Grov kvinnofridskränkning.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		2	1	1	1

Fridskränkning, inklusive grov med samtliga åldrar/kön.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		1	-	-	-

Olaga hot mot man/pojke samtliga åldrar.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		53	40	47	43

Olaga hot mot kvinna/flicka samtliga åldrar.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		46	50	47	47

Olaga tvång samtliga.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		-	2	3	1

Olaga frihetsberövande.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		3	2	5	3

Olaga förföljelse samtliga.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		1	1	1	1

Olaga integritetsintrång samtliga.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		5	5	11	1

Ofredande mot kvinnor oavsett ålder.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		82	95	131	84

Ofredande mot man oavsett ålder.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		53	52	45	38

Sexuellt ofredande mot kvinna oavsett ålder.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		8	19	21	11

Sexuellt ofredande mot man oavsett ålder.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		1	3	1	2

Fullbordad våldtäkt mot samtliga under 18 år.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		2	4	4	2

Försök till våldtäkt under 18 år.

Brottskategorier	År	2022
Total		1

Fullbordad våldtäkt samtliga över 18 år.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		8	7	6	7

Försök till våldtäkt samtliga över 18 år.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		-	-	-	-

Sexuellt övergrepp samtliga åldrar och kön.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		1	1	3	-

Stölder

Stölder förekommer överallt i hela Laholm i olika omfattning. Denna typ av brottslighet drabbar stat, kommun och invånare ekonomiskt och flera blir lidande vid större händelser kopplade mot denna typ av brottslighet. En viktig aspekt kring denna brottslighet är att det får negativa konsekvenser kopplat mot trygghet. Det är viktigt att arbeta förebyggande kring dessa brott och därför kan gemeneman göra mycket själv för att hindra att drabbas av brott. Utbildningar och information sker löpande för att stärka de enskilda invånarna i kommunen.

Anmälningens benägenheten för denna typ av brottslighet är hög då det ofta berör försäkringsbolag utifrån den ekonomiska aspekten av att utsättas av stölder.

Diverse stölder exklusive butiksstölder.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		599	704	609	985

Butiksstölder utan inbrott (snatterier).

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		36	31	52	51

Tillgrepp av motordrivet fortkäffningsmedel inklusive försök, bil.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		18	13	16	25

Stöld ur/ifrån motordrivet fordon totalt.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		2	3	3	7

Grov stöld genom inbrott i villa/lägenhet inklusive försöksbrotten.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		29	50	31	39

Stöld genom inbrott i fritidshus inklusive försök.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		22	10	21	56

Stöld genom inbrott på vind/källare inklusive försök.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		20	6	22	28

Bedrägerier

Bedrägerier förekommer löpande i olika former, exempelvis via telefon, mail, brev och personliga besök. Det pågår ständigt ett förebyggande arbete där man framförallt riktar sig mot de äldre i samhället då de är en riskgrupp. Även om siffrorna nedan minskat något så är

beloppen fortsatt höga och bedragarna kommer årligen över stora mängder pengar. Det är därför av vikt att banker, myndigheter, stat och kommuner löpande samverkar för att förhindra att denna brottslighet får fortgå.

Hälften av alla bedrägeribrott som anmäls i Laholm kommun drabbar dem äldre. Se statistik nedan. Vid jämförelse med resten av Halland och Region Väst så avviker Laholm inte rent statistiskt.

Totalt antal bedrägerier.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		374	259	275	215

Bedrägerier enbart mot äldre.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		124	81	68	47

Trafikbrott

Beträffande trafikbrott som är initierade av polis så speglar nedan statistik enbart vad polisen hinner med i sitt dagliga arbete. Med tanke på övrig inkommen information är det uppenbart att det finns fler begångna brott än vad statistiken visar då många invånare brukar höra av sig till kommun och polis och berätta om överträdelser.

Totalt antal anmälda trafikbrott.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Trafikbrott		142	189	209	190

Olovlig körning inklusive grovt brott.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		51	54	68	88

Rattfylleri under påverkan av alkohol.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		24	20	15	31

Rattfylleri under påverkan av narkotika.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		20	31	55	83

Smitning från trafikolycka med/utan personella och materiella skador.

Brottskategorier	År	2023	2022	2021	2020
Total		137	129	135	140

Resultat trygghetsenkät 2023

Enkäten utgår från tre huvudfrågor med utgångspunkt i hur trygg man är i sitt hem, området där man bor och i kommunen över lag. Dessa frågor ger en bra värdeomfattning på hur den upplevda tryggheten ser ut i kommunen. I enkäten ges även de svarande chansen att beskriva de problem som upplevs i området där man bor och i kommunen i stort fokuserat på otrygghet. Dessa frågor baseras på fritextsvar som ger ett underlag till vilka platser och situationer som skapar otrygghet i kommunen.

Nedan kommer en sammanställning över de övergripande resultaten som inkommit de senaste åren kopplat till de tre övergripande frågorna kring tryggheten:

Den stora frågan av de tre som årligen ställs är huruvida man känner sig trygg i Laholms kommun eller inte. Närmare 87,5 % av invånarna uppger att de är trygga eller mycket trygga.

Sammanställning övergripande resultat 2018-2023

Antal enkätsvar
• 2018: 1036 st
• 2019: 1270 st
• 2020: 1588 st
• 2021: 1307 + 200 st
• 2022: 1339 + 236 st
• 2023: 982 + 191 st

Känner du dig trygg i ditt hem?
• 2018: 95,2 %
• 2019: 94,4 %
• 2020: 91,5 %
• 2021: 95,1 %
• 2022: 94,7 %
• 2023: 95,1 %

Känner du dig trygg i området där du bor?
• 2018: 90,9 %
• 2019: 87,6 %
• 2020: 80,3 %
• 2021: 89,6 %
• 2022: 89,2 %
• 2023: 87,5 %

Känner du dig trygg i Laholms kommun?
• 2018: 86,5 %
• 2019: 83,1 %
• 2020: 77,1 %
• 2021: 85,9 %
• 2022: 82,4 %
• 2023: 84,2 %

På frågan vilka platser det är otryggt svarar de flesta Stadsparken, därefter i fallande skala: Coop, Centrum, Glänningeområdet, Campus, Violvägen, Altona, Knäred, Folkhälsocentrum, LP Hanssons väg, Lagaholmsskolan, Knäredsskolan, Osbecksgymnasiet.

På vilka platser är det otryggt?

Stadsparken

• Coop. • Centrum. • Glänningeområdet. • Campus.	• Violvägen. • Altona. • Knäred. • Folkhälsocentrum.	• LP Hanssons väg. • Lagaholmsskolan. • Knäredsskolan. • Osbecksgymnasiet.

På frågan vad som gör att man känner sig trygg/otrygg i sitt eget hem har det I tidigare resultat varit trafikbrott som varit ohotad etta. I år är det däremot den allmänna otryggheten som toppar listan. Därefter följer i fallande ordning inbrott, barn/ungdomar, skadegörelser och stölder.

4B. Varför känner du dig trygg/otrygg hemma?

2023 • Allmän otrygghet • Inbrott • Barn/ungdomar • Skadegörelser • Stölder	2022 • Inbrott • Stölder • Trafik • Allmänt otryggt • Belysning	2021 • Inbrott • Okända individer • Stöld • Kriminalitet/Trafik/Rån och våld • Belysning	2020 • Inbrott • Stölder • Stenkastning • Skadegörelse • Mörker

När det kommer till frågan gällande otryggheten i området där man bor så är allmän otrygghet, fortkörning och andra trafikrelaterade incidenter det mest otrygghetsskapande. Men här förekommer också en rädsla för ungdomar, dålig belysning, inbrott, motorburen ungdom samt skadegörelse. Sammanfattningsvis är det den allmänna otryggheten som är den främsta anledningen till upplevd otrygghet både i närmiljö och offentliga sammanhang.

5B. Varför känner du dig trygg/otrygg i området där du bor?

Laholm

2023 <ul style="list-style-type: none"> • Allmän otrygghet. • Trafik/fortkörning. • Ungdomar. • Dålig belysning. • Inbrott. • Motorburen ungdom. • Skadegörelser. 	2022 <ul style="list-style-type: none"> • Trafik. • Allmän otrygghet. • Belysning. • Inbrott. • Ungdomar. • Stöldbrott. • Okända individer. 	2021 <ul style="list-style-type: none"> • Trafik. • Okända individer. • Inbrott. • Kriminalitet. • Mörker. • Stöldbrott. • Ungdomar. 	2020 <ul style="list-style-type: none"> • Höga hastigheter, fortkörning, buskörning, mycket bus på vägar/gator. • Inbrott/stöld. • Skadegörelse (stenkastning, klotter, postlådor, krossade rutor m.m.). • Barn och ungdomar ute sent/ härjar runt/ förstör kvällar, nätter. • Belysning. • Kriminalitet/kriminella gäng.
--	--	---	---

I trygghetsenkäten för 2023 ville man inte bara fokusera på det som är otryggt utan man ville också få svar på invånarnas uppfattning om vad det är som gör att de känner sig trygga i kommunen. Nedan visas några av de svar som inkommit i fritextsvaren.

6B. Vad är det som gör Laholm till en trygg kommun att leva och bo i? Beskriv kortfattat.

Laholm

Lagom stor kommun.
 Allmän trygghet.
 Bra gemenskap.
 Bra polis.
 Lugnt område.
 Grannsamverkan.
 Bra belysning.
 Låg kriminalitet.
 Kommunen är bra.
 Bevakningsgrupper.

Nedan redovisas några av svaren på frågan vad allmänheten vill att polisen och Laholms kommun ska lägga fokus på 2024 avseende brottsförebyggande frågor för att öka tryggheten.

8. Vad tycker du att Laholms kommun ska lägga fokus på 2024 avseende brottsförebyggande frågor för att öka tryggheten? Citat ur fritextsvar.

- Någon samlingsplats för ungdomar, alltså fritidssysselsättning.
- Satsa på de yngsta barnen så kanske ni slipper problemen när de går på mellan och högstadiet. Tex som någon kommun, hade två lärare i varje klass på lägstadiet. Kostar mycket i början men sparar i längden både ekonomiskt och för de individer som får stöd att lyckas.
- Investera i skolan
- Öka tryggheten i byarna. Öppna fritidsgårdar med bra bemanning och erfaren och bra personal.
- ALLT. Nu räcker det. Vi vill ha lugn och ro.
- BELYSNING!!!
- Satsa på resurser/vuxna i skolor framförallt högstadiet. Fler resurser till ungdomsteamet som gör ett kanonjobb.
- Meningsfull fritid för barn och unga. Alla ska ha råd att tr'na. Lättillgängligt stöd i skolan. MBU, verkar bra. Att ungdomar får testa på blåjus-arbete

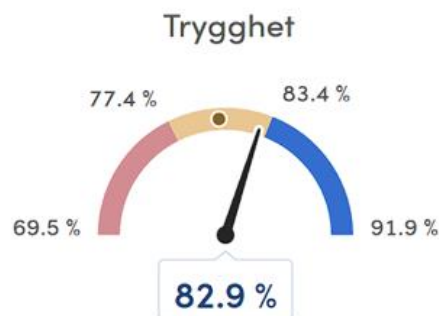

Polisen

Sammanfattningsvis har tryggheten i kommunen ökat jämfört med tidigare år avseende hemmet samt i kommuner i stort. Det syns dock en minskning av tryggheten i området där man bor. Kommunen genomförde 2022 en nedsläckning av gatubelysningen vilket påverkade resultatet då men det syns även i årets resultat. Den allmänna otryggheten som genomsyrar enkäten beror troligtvis på det rådande omvärldsläget med till exempel krig, ekonomi och nationella våldshändelser. Resultatet visar på att arbetet med skola, ungdomar, fritidsverksamhet är ännu viktigare än tidigare.

Kundundersökning

Vartannat år utför Laholmshem en kundundersökning bland de boende som berör området trygghet. Nedan redovisas resultatet för den senaste undersökning som gjordes år 2022.

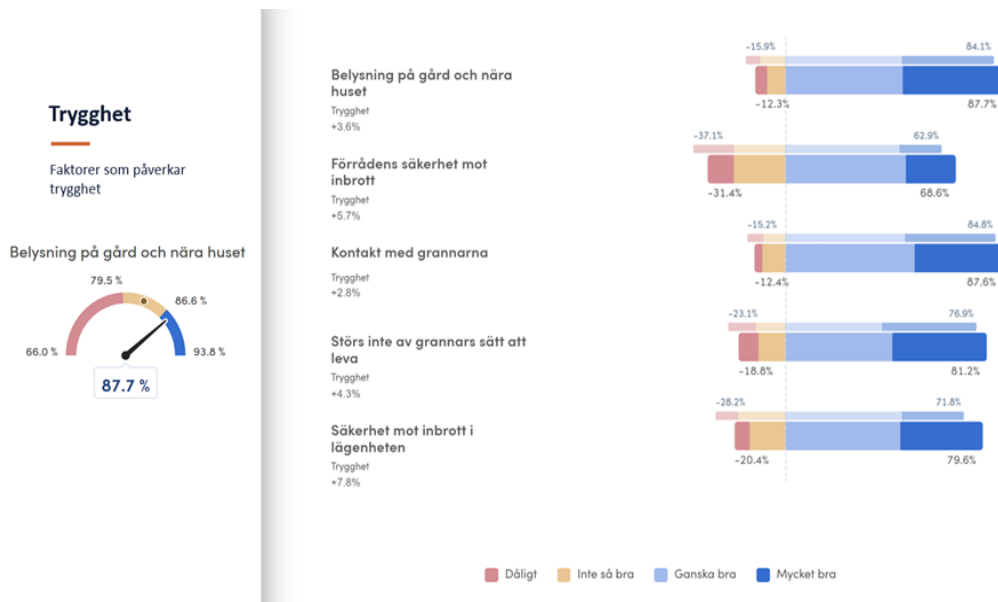
vilket är 2.6% högre än branschmedelvärdet (80.3)

I nedanstående tabell visas den upplevda tryggheten utifrån en rad olika faktorer; personlig trygghet i källare, personlig trygghet i området samt trygghet i trapphuset.

Siffrorna gäller för 2022 års undersökning.

I nedanstående tabell redovisas de faktorer som påverkar tryggheten; belysning på gård och nära huset, förrådens säkerhet mot inbrott, kontakt med grannarna, störs inte av grannars sätt att leva, säkerhet mot inbrott i lägenheten.

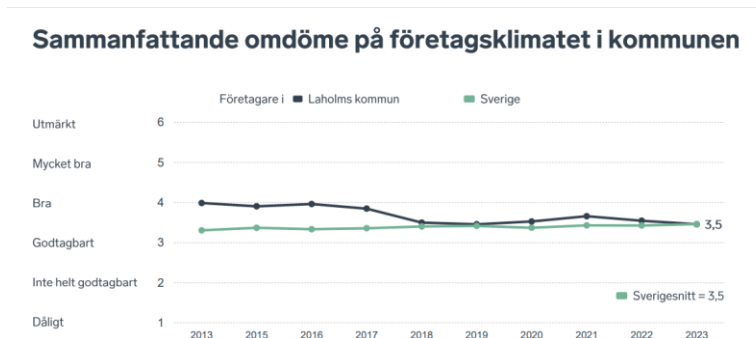

Siffrorna gäller för 2022 års undersökning.

Företagsklimatet i Laholms kommun 2023

Svenskt näringsliv utför varje år en enkätundersökning som undersöker företagsklimatet i Sveriges kommuner. Undersökningen besvarades av 88 företagare samt 21 politiker.

Diagrammet visar att det samlade omdömet på företagsklimatet i Laholms kommun ligger i snitt med Sveriges övriga kommuner, det vill säga, ett värde på 3,5.

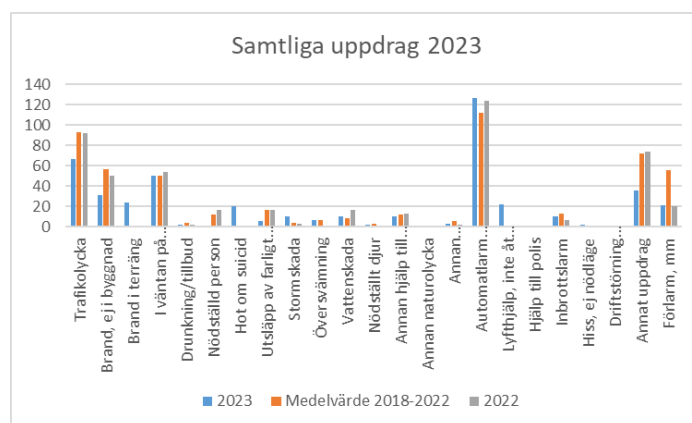

Källa: Svenskt näringsliv, 2024

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten för statistik över antalet utryckningar, typ av insats som utryckningen berör samt i vilket område. Genom kontinuerlig uppföljning kan man hitta trender och eventuella mönster.

Automatlarm och trafikolyckor är de två uppdrag som räddningstjänsten i Laholm oftast åkte på under 2023. Andelen utryckningar gällande automatlarm ökade under 2023, jämfört med 2022. Andelen utryckningar gällande trafikolycka minskade däremot under 2023 jämfört med 2022. Tabellen gäller hela Laholm med omnejd.

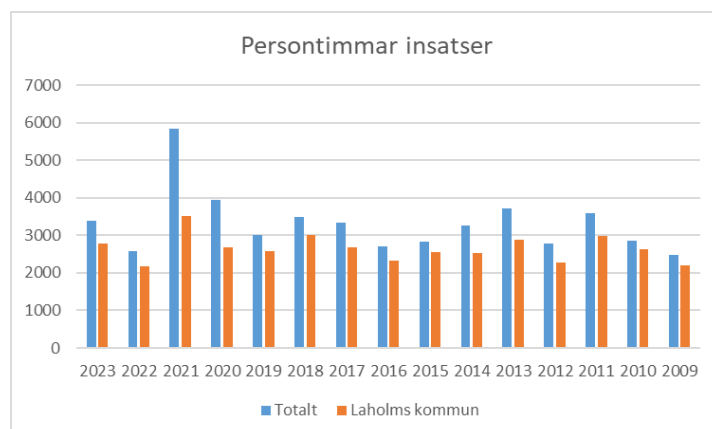

I följande tabell går det att utläsa vilken typ av utryckning som räddningstjänsten larmats till och om andelen ökat eller minskat under 2023. Tabellen gäller hela Laholm med omnejd.

	2023	(+ / -)	Medelvärde 2018 - 2022
Brand i byggnad	64	↗	49,0
Trafikolycka	67	↘	92,8
Brand, ej i byggnad	31	↘	56,6
Brand i terräng	24		

I väntan på ambulans	50		50,0
Drunkning/tillbud	2	↘	3,8
Nödställd person	0	↘	12,0
Hot om suicid	20	↗	
Utsläpp av farligt ämne	6	↘	16,8
Stormskada	10	↗	4,0
Översvämning	7	↗	6,6
Vattenskada	10	↗	8,0
Nödställt djur	2	↘	2,8
Annan hjälp till ambulans	10	↗	12,2
Annan naturolycka	1	↗	0,4
Annan olycka/tillbud	3	↘	6,0
Automatlarm utan brandtillbud	127	↗	112,4
Lyfthjälp, inte åt ambulans	22		
Hjälp till polis	1	↗	0,6
Inbrottslarm	10	↘	13,2
Hiss, ej nödläge	2	↗	0,8
Driftstörning automatlarm	0	↘	0,4
Annat uppdrag	36	↗	72,2
Förlarm, mm	21	↘	55,6
Total	526	↘	554,8
Ej uttryckning	138	↗	129,0

I nedanstående tabell visas antalet persontimmar vid insatser mellan 2009–2023 med en tydlig peak år 2021. Stora händelser som inträffat i kommunen under 2023 redovisas också.

Totalt antal persontimmar (Samtliga insatser):	3 391
Totalt antal persontimmar (Insatser Laholms kommun):	2 773

Antal persontimmar i Laholms kommun från andra räddningstjänster:	672
Antal persontimmar från Räddningstjänsten Laholm i andra kommuner:	611

Stora händelser 2023 Laholm

Persontimmar	Händelse	Adress	Datum
345	Brand i villa	Baramossa	2023-11-26
156	Skogsbrand	Knäred	2023-05-10
136	Brand i industri	Liljevägen Laholm	2023-06-25
122	Skogsbrand	Knäred	2023-05-21
101	Brand i villa	Mästocka	2023-12-04

Stora händelser 2023 Andra kommuner

Skogsbrand		Nybro	2023-06-17
Skogsbrand	Svenshult	Markaryd	2023-05-09
Skogsbrand	Stora Slätten	Hylte	2023-06-05
Brand i byggnader	Språxhult	Markaryd	2023-05-10
Brand i återvinning	Fyllinge	Halmstad	2023-08-20

Kommunfastigheter i Laholm AB

Skadegörelse - Kommunfastigheter i Laholm AB

Under 2023 har man haft totalt 62 åtgärder kopplat till skadegörelse som åsamkat externa kostnader på totalt 371 tkr att jämföra med 95 åtgärder och 947 tkr under 2022.

Kostnader fördelat per skadegörelsetyp (2022 inom parentes)

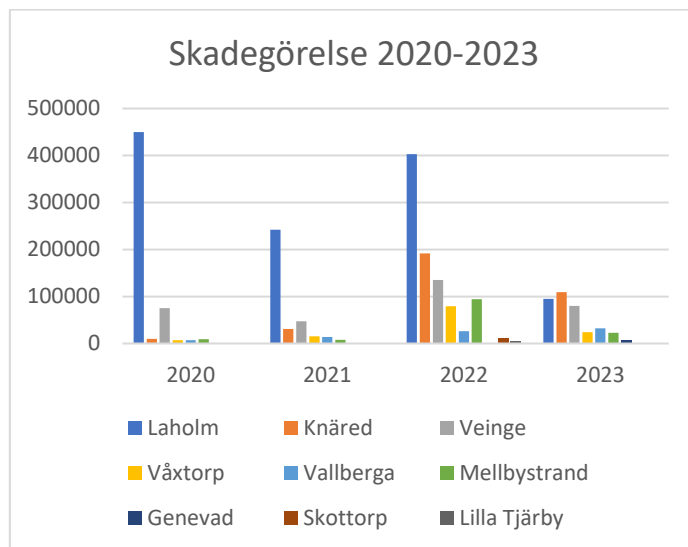
Skadegörelse glas	212 tkr	(509 tkr)
Klottersanering	96 tkr	(168 tkr)
Övrigt (fasadskivor, kortläsare m.m.)	33 tkr	(230 tkr)
Plåtskador (stuprör m.m.)	30 tkr	(40 tkr)
Totalt	371 tkr	(947 tkr)

Kostnader fördelat per område/objekt (2022 inom parentes)

Knäred	109 tkr	(192 tkr)
Laholm	95 tkr	(403 tkr)
Veinge (Skolan, badet, Ängskulla)	80 tkr	(135 tkr)
Våxtorp	24 tkr	(79 tkr)
Vallberga	32 tkr	(26 tkr)
Mellbystrand	23 tkr	(94 tkr)
Genevad		8 tkr - tkr
Skottorp	- tkr	(12 tkr)
Lilla Tjärby	- tkr	(6 tkr)
Totalt	371 tkr	(947 tkr)

I en jämförelse med 2022 syns det att skadegörelsetypen ”glas” fortsatt är den mest kostsamma skadegörelsen även om den mer än halverats. Till stor del ett resultat av de återkommande glaskross av flertalet fönster på Knäredsskolan med omnejd som började runt jul 2022 och fortsatte under 2023 och som står för drygt hälften av kostnaden.

När det gäller den geografiska fördelningen av kostnaderna 2023 så utmärker sig centrala Laholm positivt genom att ha den största minskningen av kostnaderna. Det syns även tydligt i antalet incidenter som var 13st jämfört med 38st 2022, i nedanstående diagram visas historiken från 2020 fram till nu.

Laholmshem AB

I början av februari skedde anlagda bränder i Hällebackshus på Altonaområdet 2 kvällar i rad. Den andra så omfattande att hyresgästerna fick evakueras till andra boenden.

Under 2023 har Laholmshem haft återkommande problem i källarutrymmen på hyresfastigheterna i Laholm. Incidenter med att man bryter sig in, vandaliserar förråd och använder källarna som mötespunkter. Förutom god samverkan med polis, väktare och hyresgäster har man stävjat detta genom att säkra upp behörigheter på taggar för att komma åt dessa utrymmen, samt spärrat behörigheter för dem som missköter sina förråd.

Under 2023 har man även haft ökade incidenter på kopparstöder framförallt på Hällebacksområdet där man i stort sett rensat vissa källarutrymmen på kopparrör. Men även i vissa tvättstugor och soprum vilket i sin tur orsakat vattenskador

Narkotika i avloppsvattnet

Mellan 2018 – 2022 ingick Laholms kommun tillsammans med flera andra kommuner i Halland ett samarbete för att mäta narkotiska preparat i kommunala reningsverk. Två gånger per år har mätningar gjorts, september och november. Undersökningarna begränsades till ett visst antal vanligt förekommande preparat.

Resultatet påvisar att det förekommer narkotika oavsett vilken dag som mätningarna genomfördes men eftersom resultaten är så övergripande är de svåra att omsätta i praktiken.

Resultatet visar däremot över tid att förekomsten av narkotika har ökat. Resultaten av mätningarna har verkat som en pusselbit i övrigt arbete mot narkotikaanvändandet i kommunen. Jämförelsevis med andra kommuner sticker Laholms kommun inte ut, narkotika förekommer överallt.

Kommunens reningsverk är effektiva och renar mycket av det som förekommer i vattnet.

Alkohol/narkotika/tobak

Miljöenheten på Laholms kommun och Polisen har gjort gemensamma kontroller riktat mot kommunens krogmiljö under 2023. Genom att göra ett så kallat ”wipe-test” går det att få fram om det förekommit kokain på den testade ytan, testerna indikerade spår av kokain på 60% av de kontrollerade serveringsställena i Laholms kommun. Om testerna påvisar förekomst av kokain följer informationsinsatser kring hur krögarna kan arbeta för att förebygga och motverka brukandet av narkotika på deras serveringsställen. Förekomsten av narkotika är ett utbrett problem runt om i hela Sverige och Laholm är inte förskonat och man kommer därför att arbeta vidare med detta under sommaren, främst vid kusten då Laholm är något av en sommarstad och man kan se en ökad förekomst under dessa månader. Utöver det har kommunen enheter inom socialtjänsten som arbetar med personer som har fastnat i någon form av missbruk.

Det förekommer att företag säljer anmälningspliktiga varor utan att meddela detta till kommunen. Miljöenheten polisanmäler men det kan vara svårt för polisen att utreda vidare. Det finns cirka 20 försäljningsställen med tobakstillstånd runt om i kommunen.

Det finns 32 stadigvarande alkoholtillstånd i kommunen. På det stora hela är det lugnt rent alkoholemässigt men man kan se att det under sommarmånaderna ökar något avseende ordning och nykterhet, dock ingenting som sticker ut avsevärt.

Samhällsbyggnad, kultur- och folkhälsoförvaltningen

Under 2023 har det på Aktivitetshuset förekommit en problematik med incidenter av hot och våld och sexuella trakasserier vilket lett till att polisen varit inkopplad, åtgärder med behov av ökad bemanning och vissa ungdomar har fått stängas av under en period.

Det har identifierats att alltför stora åldersskillnader bland besökare på mötesplatserna riskerar att leda till ökad otrygghet, särskilt för yngre ungdomar. Stora åldersskillnader ökar risken för konflikter, rekrytering av yngre och kontakter med droger i de yngre åldrarna. Det har lett till att det under 2023 införts en tydligare uppdelning av öppethållandet riktat till respektive åldersgrupp.

Det har också tagits fram tydligare ordningsregler, där ett viktigt inslag är nolltolerans mot alla former av kränkande behandling. Vid några tillfällen har unga rapporterat incidenter då kränkande tillmälen förekommit som personalen har haft svårt att ingripa mot då de gjorts på språk som inte talades av alla. Ett inslag i de nya ordningsreglerna är därför ett tydliggörande av att på mötesplatserna talar vi ett språk som är gemensamt för att alla ska kunna inkluderas i samtalen.

Utöver detta har Knäred en hel del problem med stökiga miljöer i skolorna, det förekommer även mycket skadegörelser bland annat på det nya utegymmet vid skolan i Veinge men även på

konstgräsplanerna runt om i kommunen. Man har även haft problem med skadegörelse på campusområdet vilket bidragit till att man installerat övervakningskameror vid idrottshallarna.

På campusområdet ligger Folkhälsocentrum och där finns också en del problematik. Mycket ungdomar rör sig i anslutning till badhuset och det upplevs vara ett visst häng vid entrén. Det har även hänt att en ur personalen blivit nedslagen, det har lagts föremål på aggregaten så att det började brinna, eldat på fasaden utanför och man har även hittat tomma hylsor från något narkotika/tobakspreparat i bastun. Det förekommer även att föräldrar hotar andra badgäster och personalen upplever att när de säger till besökare att det rådet mobilförbud inne i badhuset så tas inte detta väl emot, särskilt bland manliga utländska besökare och man upplever därmed att det finns en viss risk för personalens säkerhet.

För att läsa mer om förvaltningens arbetssätt kopplat till brottsförebyggande arbete (se bilaga 2).

Socialförvaltningen

Socialförvaltningen ser en snar minskning av antalet aktualiseringar bland barn och unga men då minskningen är marginell är bedömningen att det är jämförbara nivåer med 2022. Det vill säga en fortsatt högre nivå av aktualiseringar vilket möjligen kan betraktas som det nya nuläget.

Nedan presenteras statistik kring aktualiseringar i kommunen. Inkomna ärenden kan gälla allt från missbruk, orosanmälan, psykisk ohälsa m.m.

Antal aktualiseringar barn och unga 0 - 20 år

År	Antal
2017	741 st
2018	868 st
2019	1322 st
2020	1592 st
2021	1493 st
2022	1868 st
2023	1737 st

Antal aktualiseringar Vuxna 21 - 100 år

År	Antal
2019	341 st
2020	366 st
2021	328 st

2022	203 st
2023	347 st

Utbildningsförvaltningen

Utbildningsförvaltningen ansvarar för samtliga skolformer, förskola, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt Komvux, det vill säga, barn, unga och vuxna i åldrarna 1 till och med 65 år. Skolan arbetar med det kompetenta barnet och eleven och stöttar och stödjer för klivet in i vuxenvärlden, säkerställer trygga och nyfikna individer som med kunskap kan omfamna sig själv, andra och ha förtroende för omvärlden. Inom utbildningsförvaltningens ansvar finns också det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) som stödjer ungdomar mellan 16 och 20 år som inte är i gymnasiestudier eller har slutfört gymnasiet med examen eller står utanför sysselsättning. Totalt var 213 stycken individer inskrivna i KAA under 2023.

För att läsa mer om förvaltningens arbetssätt kopplat till brottsförebyggande arbete (se bilaga 3).

Lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP) och ungas psykiska hälsa

LUPP är en enkät för kommuner och regioner som vill få kunskap om hur ungdomar har det, hur de mår och vad de tycker om att leva i sin bostadsort. Enkäten berör flera olika områden:

- Skola
- Fritid
- Arbete
- Framtid
- Hälsa
- Trygghet
- Politik- och samhällsfrågor

Generella trender visar att unga i årskurs 8 upplever försämringar, gällande trivsel i skola, hälsa och att man har ett lägre intresse av att vara med och påverka sin kommun. I årskurs 8 uppger fler att det förekommer mobbning, sexuella trakasserier och våld i skolan jämfört med 2018. När det gäller trygghet visar resultaten att tjejer i årskurs 8 är mer utsatta för hot, misshandel sexuella trakasserier. Killarna i åk 8 är något mindre utsatta för hot och misshandel jämfört med 2018.

I årskurs 2 har tjejerna uppgett en mindre utsatthet medan utsattheten för killarna har ökat gällande hot, misshandel och stöld. Cirka 20 procent har blivit utsatta för hot de senaste sex månaderna. De flesta ungdomarna känner sig trygga i hemmet, siffrorna är likadana från 2018. Tryggheten i skolan är relativt hög, även om årkurs 2 är tryggare och färre svarar att de alltid känner sig trygga i skolan i årskurs 8. Tryggheten på fritidsgård eller liknande ligger ungefär lika som tidigare år förutom för killar i årskurs 2 där 12 procent har svarat att de aldrig känner dig trygg där. Här är de färre svarande eftersom inte alla går på fritidsgård.

När det gäller näthat har de flesta inte varit utsatta för det. Det är dock fler tjejer än killar som varit utsatta och bland tjejer i årkurs 2 är det vanligast. Det som flest varit utsatta för är

sårande eller elaka kommentarer, men även bilder förekommer, rykten och att ens profil har använts av någon annan.

Våldsbejakande extremism

Att förebygga förekomsten av våldsbejakande extremism är av avgörande betydelse för att förhindra att odemokratiska krafter får fäste i samhället. För att göra detta krävs ett väl fungerande och långsiktigt samarbete mellan de aktörer som på olika sätt berörs av frågan. Det handlar om både offentliga verksamheter så som kommun, skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, polis och säkerhetspolis samt civilsamhällesaktörer så som idrottsföreningar, ungdomsorganisationer och religiösa samfund. Arbetet sker bland annat genom kartläggning, förebyggande arbete, kunskapsspridning samt med att hjälpa de som vill hoppa av från olika våldsbejakande grupper.

Laholms kommun arbetar förebyggande mot våldsbejakande extremism. Det har bland annat genomförts utbildningar för en stor del av personalen som kan komma i kontakt med eventuella individer och det finns en framtagen handlingsplan. I samverkan med polis och säkerhetspolis sker vid behov bedömningar av inkommen information som berör ämnet.

Diskussionsavsnitt

Vid flertalet genomförda trygghetsenkäter har stadsparken nämnts som en otrygg plats men aldrig varit på första plats, i årets undersökning hamnade den för första gången högst upp på listan. Uppfattningen om att stadsparkens skulle rankas som kommunens mest otrygga plats var inget som det hade givits några indikationer om. Däremot finns det händelser som kan förklara upplevelsen av parken som en otrygg plats.

Under 2024 kommer en SSPF/ANDTS-samordnare att tillsättas. Tjänsten kommer initialt beröra SSPF arbetet för att få igång detta på utvalda platser i kommunen för att sedan delas upp och även fokusera på ANDTS frågorna. Kommunen bör beakta hur hög arbetsbelastningen kommer bli på denna funktion då behovet på båda tjänster är stort. Den tid som funktionen får att lägga på respektive arbetsområde blir direkt avgörande för hur hela arbetet kommer fungera i kommunen.

I början av året 2024 tillsattes en ny brottsförebyggande samordnare i kommunen som kommer lägga större delen av sin tjänst på brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete. Resterande tid av tjänsten kommer att läggas på krisberedskap samt civilt försvar. Inriktningen för tjänsten ska ligga på en strategisk nivå och samordningsfunktionen kommer att fungera som kontaktyta mot interna och externa aktörer för att det brottsförebyggande arbetet ska flyta på i kommunen. Samverkan med Polisen kommer vara en viktig utgångspunkt för att skapa gemensamma lägesbilder.

Orsaksanalys

Skadegörelser

Skadegörelser har historiskt sett skett i närheten av de kommunala skolorna, framförallt högstadieskolorna med vissa förskole områden som undantag. Statistiskt sett sker skadegörelserna kvällstid och genomförs av ungdomar och unga vuxna efter skoltid och på lovledigheter. Majoriteten av skadegörelserna är att man tar sönder något, glas, möblemang eller dylikt. De senaste åren har flertalet skadegörelser genom klotter genomförts i centrala Laholm, detta genom att klottra en specifik ”tag”. I samband med ett polisingripande kunde en man gripas och dömas för dessa skadegörelsebrott.

På daglig basis sker en viss form av skadegörelser på skolorna i kommunen. Anmälningssbenägenheten kring dessa brott är hög och i flera fall går misstänkta att lagföra, alternativt få föräldrarna att betala för skadegörelserna.

Hög anmälningssbenägenhet och snabba åtgärder är vedertagna arbetsätt för att försöka förhindra fortsatta skadegörelser i kommunen.

För att förklara detta brottsfenomen kan brottriangeln/rutinaktivitetsteorin tillämpas som menar att tre kriterier måste uppfyllas för att ett brott ska begås; en motiverad förövare, ett lämpligt objekt eller offer samt frånvaro av kapabla väktare. Om dessa tre kriterier uppfylls så begås ett brott enligt teorin. Det finns dock en fjärde dimension i denna teori som menar att brott ofta begås som en del av personers rutinaktiviteter vilket är de dagliga aktiviteter som individer utför regelbundet. Dessa kan inkludera arbete, skola, fritidsaktiviteter och annat som utförs på daglig basis.

Rutinaktiviteter kan påverka förekomsten av brott på olika sätt, om en individs rutinaktiviteter innebär att de regelbundet befinner sig på platser där det finns lämpliga måltavlor och en frånvaro av kapabla väktare kan detta öka risken för att de blir offer för brott. Om en individs rutinaktiviteter innebär att de regelbundet befinner sig i situationer där de känner sig motiverade att begå brott, kan detta öka risken för att de begår något brott.

Brott sker inte jämnt fördelat utan oftare på vissa specifika platser, vid speciella tider och vid vissa givna situationer. Det kan bero på flera olika faktorer som hur en viss plats är planerad och utformad, vilket skalskydd som finns och hur överskådlig platsen är. Avsaknaden av social kontroll har också en stor betydelse för om och när ett brott begås.

Att skadegörelserna främst sker på skolorna i kommunen kan förklaras med att det redan befinner sig barn och unga på platsen vilket gör att platsen är en naturlig plats att hänga på. Att skadegörelserna sker efter skoltid och på lovledigheter kan förklaras med att de kapabla väktarna försvinner efter skoltid då ingen personal eller andra vuxna finns kvar på platsen och det blir därmed enkelt att begå ett brott obemärkt. Detta i kombination med en motiverad förövare och ett lämpligt objekt gör att risken för att ett brott begås är stor.

Notera att polisens statistik visar på att skadegörelserna främst sker efter skoltid och på lovledigheter men enligt Laholms hem sker majoriteten av skadegörelserna under skoltid. Detta återspeglas dock inte i statistiken då det är upp till varje enskild skola att polisanmäla händelserna och eftersom en polisanmälan inte alltid görs blir polisens statistik missvisande i detta fall.

Narkotika

Nationella undersökningar som görs visar att narkotika förekommer i samtliga samhällsklasser. Det finns tydliga kopplingar till den grova våldspröblematiken som i

förlängningen syns även i Laholm men då främst kopplat till narkotikaförsäljning. Statistiken som syns i detta dokument speglar enbart det som polisen hinner med att rapportera. Avloppsmätningar, missbruksenhetsens inflöde och polisens känsla är att problemet är betydligt mer utspritt än vad som framkommer i statistiken.

Narkotika har genom åren ständigt frekventerat i Laholms kommun genom samtliga åldrar och samhällsklasser. Hasch, amfetamin och tabletter har varit vanligast förekommande över tid. Kokain, heroin är något som de senaste åren också blivit relativt vanligt. Åldersspannet 18–25 är åldern på de som är mest frekventa vad gäller bruk och innehav de senaste åren. Inställningen till droger har generellt blivit liberalare vilket troligen lett till att man vågar testa någon form av narkotika. Sociala medier och gruppsytryck påverkar även den yngre generationen att testa droger av olika slag. Med anledning av olika sociala medier och sociala plattformar är det väldigt lätt att få tag i droger vilket påverkar spridningen.

Brukarna av narkotika förekommer överallt, skolmiljö, arbetsplatser och ute i samhället på olika platser. Ständig samverkan på bred front med kommunala verksamheter förekommer för att försöka hitta och i förlängningen lagföra, men framförallt hjälpa individer som fastnat i ett missbruk.

Försäljning av droger förekommer på flera platser i kommunen, centrala delarna av Laholm och enligt viss information inne i Stadsparken. Digitala plattformar, sociala medier och chattar är den vanligaste försäljningsplatsen och därefter sker snabba möten för överlämning. Dessa mötesplatser är ständigt skiftande med vissa undantag. Mycket av försäljningen pågår i skolmiljö, framförallt på gymnasie- och högstadienivå. Kommunen och polisen samverkar löpande för att försöka upptäcka och förhindra narkotikans spridning och användande i kommunen.

Våld i offentlig miljö

Laholms kommun har inte speciellt många uteställen med fokus på nattklubb- och krogliv. Det finns restauranger som ibland har nattklubb/disco vilket kan medföra att det ibland sker misshandelsfall och liknande. Vid större evenemang är det ofta familjevänligt vilket gör att det förekommer större åldersspann, vilket historiskt sett haft en lugnande effekt.

Vid incidenter kring kvällar och nätter är det i första hand män som slåss med andra män vilket skulle kunna förklaras genom bristande impuls kontroll. Man är i regel okända för varandra alternativt kända på längre håll då Laholm inte är en särskilt stor stad. Tjejer förekommer i denna typ av ärenden men är inte lika frekvent förekommande som män då det är bevisat att män har sämre impuls kontroll.

I kvälls- och nattmiljöer är snittåldern på dem drabbade något yngre då det främst är ungdomar och unga vuxna som rör sig i kommunen vid de tillfällena. Uppgörelser mellan kompisgäng och liknande tar ofta uttryck på kvällar och helger utanför skol- och arbetstider. Platserna för detta är varierande och uppstår oftast av en slump när dessa elementen möts.

Ur ett statistiskt perspektiv har Laholms kommun inga större problem med våld i offentliga miljöer då det inte finns några permanenta nattklubbar och discon.

Våld i nära relationer

Statistiskt sett så sticker Laholms kommun inte ut gällande våld i nära relationer men de olika verksamheterna, kommun och polis ser att det förekommer och att mörkertalet troligtvis är stort.

Polisen utreder de brott som anmäls och upptäcks. Socialtjänsten stöttar såväl målsäganden som misstänkt kring problematiken med våld i nära relationer. Majoriteten av de som drabbas är kvinnor

som lever i, eller har haft en relation med en misstänkt man. Anmälningbenägenheten upplevs något lägre i ärenden som rör utländsk bakgrund och kultur. Löpande sker kampanjer i kommunen för att försöka uppmuntra drabbade att anmäla och söka hjälp.

Inbrott

Historiskt sett har Laholms kommun varit drabbat av inbrott i permanenta bostäder. Dessa siffror var i många år över 100 brott per år och när det var som värst ca 160 brott på ett år. Gediget arbete och samverkan mellan kommun, polis och andra berörda verksamheter som grannsamverkan med mera så har statistiken de senaste åren sett bättre ut. Nu är man i ett läge som är någon form av ”normalt” vilket innebär att 25-40 hushåll per år drabbas. Med nuvarande siffror sticker Laholm inte längre ut som den inbrottsdrabbade kommun som det en gång var.

Den generella stölden där det försvinner motorsågar, röjsågar, stöld ur arbetsfordon, slangning, stöld av cyklar med mera förekommer hela tiden och brottsplatserna återfinns i hela kommunen. Förebyggande arbete på egenhand i samband med hög anmälningbenägenhet är nyckeln för att minska denna typ av brottslighet. Det förebyggande arbetet handlar om att förhindra möjligheterna till att begå brott utifrån brotstriangeln. Gärningspersonerna återfinns som boende i kommunen men också som kringresande internationella ligor. Brottsiderna är utspridda över hela dygnets timmar och förekommer alla dagar i veckan.

Kommunen har en hög andel hushåll som är med i grannsamverkan vilket talar för en minskad brottslighet generellt sett i dessa områden.

Bedrägerier

Bedrägeri förekommer ständigt och genomförs genom olika typer av vilseledning, e-post, brev, sms och samtal är de vanligaste formerna för detta. De högsta beloppen försvinner oftast genom telefonsamtal där målsägandena vilseleds i att föra över pengar till främmande konton. Bedragarna utger sig från att vara poliser, läkare, små barn och olika företag för att skapa tillit och därefter lura de drabbade.

Laholms kommuns sticker inte ut i bedrägeristatistiken men det förekommer löpande informationskampanjer från kommun, polis, banker, företag m.fl förekommer flitigt i försök att förebygga att brott begås. Den vanligaste drabbade är en privatperson men företag utsätts ofta för olika försök till bedrägerier.

Åldringsbrott förekommer regelbundet i olika omfattning och modus. Det är uppenbart att bedragarna gärna riktar sig mot personer som passerat 65 år, och i vissa fall mot till exempel kvinnor som passerat 90 år.

De mest framträdande individuella faktorerna för de som begår något bedrägeribrott är personer med ekonomiska problem, sociala problem och tidigare brottsbelastning. Anonymitet och social fragmentering där ingen känner något ansvar är en riskfaktor i det moderna samhällssystemet. Anonymiteten försvarar den sociala kontrollen och möjligheterna till bestraffning vilket skapar en risk till att bli lockad att agera bedrägligt. Det går även här att koppla brotstriangeln/rutinaktivitetsteorin som en del av förklarandet då teorin beaktar attityd, situation och motivation.

Trafikbrott

Historiskt sett när kommuninvånarna tillfrågats kring vad de önskar att poliser arbetar med så har det varit trafikrelaterade problem, främst kopplat mot hastighets- och andra trafiköverträdelser.

Problemen med fortkörningar förekommer i hela kommunen. Trafikförseelser i form av underlåtenhet att stanna vid stopplikt är mer koncentrerat mot specifika platser. I centrala Laholm är cykelförseelser vanligt tillsammans med att man bryter mot trafikskyltar, enkelriktning osv.

Rattfyllerier under påverkan av alkohol och narkotika förekommer överallt i hela kommunen. Polisen hinner enbart uppdaga en liten del av den problematik som finns kring färder under påverkan.

A-traktorer finns i hela kommunen men koncentreras kring högstadieskolorna och centrala Laholm. Problemet är varierande och går i vågor över tid. Problematiken kring dem är oftast kopplad mot hastighetsöverträdelse och höga ljud vid störande tider på dygnet.

Kommunen och polisen samverkar löpande i att hitta åtgärder som begränsar hastigheten på vägarna i kommunen. Kontroller och fysiska hinder diskuteras löpande.

Social- och situationell brottsprevention

Med social prevention menar man åtgärder som är inriktade mot de faktorer eller processer som gör vissa individer eller grupper disponibla för brott. Det kan röra sig om tidig prevention i form av insatser mot barn som växer upp i utsatta miljöer eller kurativa åtgärder inom skolan. Social prevention går ut på att neutralisera inflytandet av de kriminogena faktorerna.

Brott sker inte jämnt fördelat utan oftare på vissa specifika platser, vid vissa specifika tider och vid vissa givna situationer. Många olika faktorer kan påverka detta och det kan exempelvis bero på hur en viss plats är planerad och utformad, form av skalskydd och hur pass överskådlig platsen är. Även avsaknaden av informell social kontroll har en stor betydelse för om och när ett brott begås på.

Situationell brottsprevention handlar om att förhindra eller försvåra att ett brott begås genom att förändra platsen eller situationen där det finns risk för att ett brott kan begås. Det finns fem övergripande strategier avseende brottsförebyggande åtgärder som kan tillämpas av både fastighetsägare, förvaltningar inom kommunen samt i polisens arbete och dessa är:

- Öka ansträngningen som krävs för att genomföra ett brott.
- Öka risken för den som har för avsikt att begå ett brott.
- Minska belöningen för den som begår ett brott.
- Reducera provokationer som kan leda till ett brott.
- Ta bort ursäkter för den som begår brott.

Primär brottsprevention – Åtgärder riktade mot hela allmänheten och syftar till att minska möjliga brottsfall och styra allmänheten i en önskvärd riktning via exempelvis lagstadga.

Sekundär brottsprevention – Identifiera beteendemönster för att kunna förhindra tidigt.

Tertiär brottsprevention – Åtgärder som riktar sig mot redan utsatta. Minska risken för återfall i brott och upprepad utsatthet för brott.

Sammanfattning och fortsatta rekommendationer

Lägesbilden är en viktig utgångspunkt för det arbete som löpande bör bedrivas kring brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i kommunen. Baserat på polisens brottsstatistik, kriminalvården och kommunens förvaltningar har nedanstående områden valts ut utifrån den gemensamma lägesbilden som mest prioriterade att arbeta vidare med framöver.

Utifrån det som presenterats i detta dokument blir det tydligt att arbetet med barn och unga bör prioriteras högt. Samtliga förvaltningar som inkommit med information beskriver arbetet med barn och unga som viktigt vilket bekräftas av trygghetsenkäten och invånarnas åsikter. För att åstadkomma någon form av resultat i rätt riktning är samverkan en viktig del i detta. I kommunen finns redan många olika forum för samverkan kring barn och unga. Mycket av det arbete som sker idag är väldigt bra men det finns alltid möjligheter att vidareutveckla arbetet.

Det är viktigt att varje verksamhet lyfter blicken och hittar gemensamma beröringspunkter för att tillsammans skapa bästa möjliga förutsättningar inom ramen för detta arbete. Det gäller att hitta rätt vägar utifrån rådande sekretesslagstiftning eftersom detta ofta är aktuellt inom detta arbetsområde. Erfarenhet visar att tidiga insatser är viktiga för att hjälpa och förhindra att en individ hamnar i ett riskfyllt beteende. Det är viktigt att man utifrån sin yrkesroll uppmärksammar och agerar kontinuerligt i ett tidigt skede. Ofta finns det andra som har tagit fram nycklar till framgång, det gäller att ta hjälp av varandra. Kommunen har sedan flera år tillbaka ett välfungerande ungdomsteam med god kännedom om kommunen och dess ungdomar. Ungdomsteamet är en oerhörd tillgång ute på fältet vad gäller kontakt- och relationsskapande med ungdomar i förebyggande syfte.

Med rådande samhällsutveckling där synen på narkotika blir allt mer liberal är det av största vikt att arbeta aktivt och offensivt mot användandet av narkotika. Narkotikan finns överallt i samhället bland alla olika samhällsklasser och miljöer. Oavsett vilken arbetsfunktion man har är det viktigt att belysa problematiken och farorna med narkotika för att försöka begränsa förekomsten. Problematiken kring narkotika kan oftast vara ganska stor och utvecklas till annan typ av brottslighet för att finansiera sitt missbruk. För att nå någon form av framgång i detta arbete är det viktigt att man samverkar och arbetar tillsammans.

I dagsläget är statistiken avseende skadegörelse på låga nivåer jämfört med tidigare år. Därför är det viktigt att man arbetar aktivt för att förebygga denna typ av brottslighet. Beroende på vilken verksamhet man representerar får man titta på vilka verktyg man har att tillgå; informell kontroll, väktare, polis, tekniska hjälpmedel såsom gatubelysning samt kamerabevakning. Ur ett statistiskt perspektiv är det yngre individer som står för skadegörelserna och därför bör arbetet med att förebygga prioriteras i skolan och miljöer där ungdomar finns. Skadegörelser kan vara väldigt kostsamma för kommunen. Det är därav av stor vikt att tillsammans arbeta förebyggande mot denna brottstyp.

Sammanfattningsvis är Laholm en trygg kommun att leva och bo i men det finns brottsområden att arbeta förebyggande mot vilket identifierats i dokumentet. I detta avsnitt har tre brottsområden valts ut som prioriterade för kommunen att arbeta vidare med; barn och unga, narkotika samt skadegörelse. Utifrån dessa tre prioriterade områden kommer en åtgärdsplan tas fram och fördelas

på olika verksamheter. Det är viktigt att uppföljning sker löpande och systematiskt för att arbetet ska utvecklas framåt och ge resultat.

Bilaga 1

Fältet - kvällar, helger, högtider och evenemang:

Ungdomsteamet arbetar uppsökande i hela kommunen. Kombination av uppsökande arbete, köra runt med bil samt promenerar för att täcka och nå så många ungdomar som möjligt.

Platser man fältar på: Våxtorp, Veinge, Mellbystrand, Skummeslöv, Hishult, Hasslöv, Vallberga, Knäred, Genevad, Centrum.

Är i tjänst vid alla högtider då ungdomar festar, tex Valborg, påsk och midsommarafton. Även skolavslutningar, studenten, nationaldagen och andra evenemang. På lov anpassas schemat utifrån aktiviteter och evenemang i kommunen för att vara där ungdomarna är.

Börja prata:

Elever i årkurs 5 får vara en del av arbetet med börja prata. Arbetet syftar till att få barn och unga att våga prata om psykisk ohälsa och missbruk och hur det är att växa upp i en hemmiljö som inte är trygg. Eleverna får också veta mer om socialtjänstens arbete och var man kan vända sig för att få stöd. Ett samarbete mellan socialtjänst, skola och elevhälsa i alla femteklasser i kommunen, nio stycken mellanstadieskolor.

Syftet med verksamheten är att:

- Visa att det är accepterat att prata om psykisk ohälsa och missbruk.
- Visa att det finns hjälp att få för barn som har anhöriga med missbruk eller psykisk ohälsa.
- Öka barns kunskap om socialtjänstens uppdrag.
- Öka samarbetet mellan socialtjänst, skola och elevhälsa.

Ungdomsteamet skapar tidigt relationer med barn i kommunen. Även om behovet av stöd inte finns precis just då har man tidigt informerat och etablerat en relation med barnen och de vet att ungdomsteamet finns om och när dom behöver stöd.

MBU:

MBU är ett färdigt koncept med tio utbildningstillfällen på kvällstid som har olika teman men som samtliga bygger på en öppen dialog samt praktiska moment för att ungdomarna ska få en inblick i de uniformsbärandes verklighet. Ålder på deltagarna är 15 – 20 år.

Polis, fritidsledare, räddningstjänst, ambulans och socialtjänst med gruppleadare från socialtjänstens ungdomsteam. Målet är att öka ungdomars delaktighet, minska kriminalitet och skapa bra möten som ökar förståelsen mellan ungdomar och de som arbetar inom samhällsstödjande yrken. Deltagande ungdomar får sedan stanna kvar som ambassadörer och fortsätta påverka verksamheten samt hjälpa till som extra ledare.

Arbete med klasser/grupper:

På förfrågan från personal på skolorna hålls det lektioner på högstadiet och gymnasiet anpassade efter gruppens behov. Teman kan bland annat vara samhörighet i klassen, språkbruk, teambuilding, relationer, sociala medier, droger/alkohol etc.

Förebyggande arbete mot substansbruk på Våxtorpskolan. Genomförs med alla skolans sjundeklassare, tre lektioner per klass (polisen deltar vid tredje tillfället) för första gången. Planen är att i fortsättningen nå ut till alla tre högstadieskolor om det faller väl ut.

”En dos sanning” – startade som en föreläsning om att vara ungdom i Laholm i samverkan med polisen riktat mot föräldrar och fick mycket positiv uppmärksamhet. Ska nu även riktas mot mellanstadieelever, med pilotförsök på Glänningskolan i samverkan med polis och elevhälsa.

Sommarverksamheten:

Ett dagläger på Skoskumsgården för barn i åldern 7–12 år som på något vis är/har varit aktuella inom socialtjänstens verksamheter eller på rekommendation från elevhälsan. Barnen delas in i två grupper utifrån ålder och mognadsnivå, där ena gruppen har läger på måndagar och tisdagar och den andra gruppen onsdagar och torsdagar under tre veckor. Detta för att skapa trygghet hos barn och vara viktiga vuxna, i förhoppning att det är bidragande faktorer till att man i längden förebygger t.ex. en placering.

Uppdrag från Socialtjänsten:

3–5 samtal/klienter - träffar ungdomar som sökt samtalsstöd via mottaget på tre till fem samtal. Vi har även ett fåtal klienter på uppdrag från socialtjänsten.

RePULSE

Målgruppen för rePULSE är barn, ungdomar och vuxna som behöver hjälp med att hantera sina tankar, känslor och beteenden. RePULSE utgår ifrån en grundläggande struktur bestående av tio individuella samtal. Under samtalen ”forskas” det tillsammans kring hur olika tankar, känslor och beteenden hänger samman för att sedan hitta alternativa sätt att agera på. Bristande impulskontroll eller träning av sociala färdigheter, kan vara exempel på teman som samtalen handlar om.

Föräldrautbildning:

Har till syfte att främja den goda relationen mellan föräldrar och barn och stärka föräldraförmågor. Det ska främja barn och unga hälsa och positiva utveckling.

Anhörigstöd:

Samtalsgrupper till föräldrar eller andra viktiga vuxna gällande problematisk skolfrånvaro.

Våldsförebyggande arbete:

Kunskapsområdet sex, relationer och samtycke ska enligt läroplanen bland annat främja elevers hälsa och välbefinnande, omfatta maktstrukturer kopplat till kön och hedersrelaterat våld och förtryck. Laholms kommuns elever i årkurs 3 får tillsammans med elevhälsan arbeta med materialet

Barngrupper:

Sätter barnet i fokus när hemmiljön inte känns trygg eller föräldrar brister i sina föräldraförmågor, så som missbruk, våld och psykiska ohälsa. Socialtjänstens öppenvård

erbjuder Stammen, som är gruppverksamhet för barn och unga 8–18 år. Det finns även grupper och digital utbildning till barn som har föräldrar som ska separera.

Bilaga 2.

Kommunen driver inom Ung i Laholm tre öppna mötesplatser för ungdomar runt om på olika platser. Aktivitetshuset finns i centrala Laholm i anslutning till Lagaholmsskolan och Campus Laholm. Skoskumsgården finns i Skummeslöv och Vibesgården är belägen på Veingskolan. Samtliga mötesplatser har öppet varje vecka med aktiviteter för, av och med unga. Verksamheten utgår från ungdomars egna intressen och önskemål, och är inriktat på att främja och stötta ungdomarnas initiativ. Huvudmålgrupp är unga i högstadieålder, men riktade aktiviteter och öppethållande erbjuds även för äldre ungdomar och återkommande för barn på mellanstadiet.

Under 2024 utvecklar Ung i Laholm samarbetet med högstadieskolorna samt gymnasiet med en ökad synlighet och närvaro på respektive skola för att nå ut till alla ungdomar, och för att även kunna bidra till skolornas arbete med att nå unga med problematisk skolfrånvaro.

Ung i Laholm verkar framför allt genom generella främjande insatser. Förutom öppna mötesplatser med ett aktivitetsutbud som utgår från ungas initiativ arrangerar man omfattande lovaktiviteter för alla skollediga ungdomar som med meningsfulla och utvecklande fritidsaktiviteter som ska ge tillgång till social samvaro utanför skoltiden. Lovaktiviteter erbjuds på sportlov, påsklov, sommarlov, höstlov och jullov runtom på olika platser i kommunen. Arbetet genomförs ofta i samarbete med lokala föreningar och marknadsförs i gemensamma lovprogram.

Utöver de öppna mötesplatserna bedrivs flera riktade gruppverksamheter med syfte att stötta unga i utsatta situationer. En aktiv samverkan med Ungdomsteamet samt Friskvårds- och Aktivitetsgruppen pågår. I nuläget bedrivs bland annat en HBTQI+ grupp samt en kreativ grupp och en natur/friluftsgrupp i samverkan med Socialförvaltningens Friskvårds- och aktivitetsteam. En killgrupp för äldre unga har nyligen startats upp med fokus på värderingsarbete. Tidigare har man även deltagit i den nu pausade gruppverksamheten MBU, Människan Bakom Uniformen, där unga med olika socioekonomiska förutsättningar tillsammans lär känna räddningspersonal och polis för att bygga broar och öka förståelsen.

Bilaga 3.

Brottsförebyggande arbete i Utbildningsförvaltningen

1. Åtgärder som försvårar möjligheterna och begränsar tillfällena att begå brott på särskilda platser i skolan.
Till exempel åtgärder utifrån trygghetsvandringar, kameror, ökad vuxentäthet på raster, minimera "hålthimmar", förändrade rutiner.
2. Åtgärder som riktas mot elevers normer för att få dem att avhålla sig från att begå brott.
Till exempel arbete med normer och värden, trygghetsarbete.
3. Åtgärder som riktas mot elever eller objekt som är utsatta eller riskerar att utsättas för brott, med syfte att förhindra upprepade utsatthet.
Till exempel orosanmälan, disciplinära åtgärder (kap 5 skollagen).

Skolan arbetar i alla tre nivåer, både i den universella – för alla elever, i den selektiva med några och på indikerad nivå – några få elever. Skolan har stort fokus på de universella insatserna, det som görs för alla elever, till exempel arbetet med normer och värden samt trygghet och studiero.

När det gäller våldspyramiden har förskola och skola ett oerhört viktigt arbete för att förhindra en eskalering i pyramiderna.

Utbildningsförvaltningens arbete mot kränkande behandling handlar om att främja trygghet och att motverka de beteenden som beskrivs i pyramidens nedre delar.

Uppdrag - normer och värden

Både i förskolan, grundskola och gymnasieskola har utbildningsförvaltningen ett värdegrundsuppdrag.

I Lgr22 (grundskolans läroplan) står det bland annat:

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.

Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor är de värden som skolan ska gestalta och förmedla.

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser.

Arbetet med värdegrundsuppdraget är något som sker dagligen, som en del i undervisning och bemötande.

Skolan som friskfaktor – som ett vaccin

Forskning visar att skolan är den främsta friskfaktorn för en god hälsa och välbefinnande som vuxen. En elev som går ut med gymnasieexamen har betydligt bättre förutsättningar jämfört med en elev som hamnar i skolmisslyckande. Det finns en stark koppling mellan skolmisslyckande och att begå brott.

Det arbete som görs gällande att främja skolnärvaro och arbetet med särskilt stöd handlar om att skapa så goda förutsättningar som möjlighet för eleverna, där man främjar friskfaktorer och minskar riskfaktorer.

En viktig grundbult i det främjande och förebyggande arbetet är personals bemötande av eleverna samt personalens kunskap om olika funktionsnedsättningar. Verksamheten ska utgå från ett relationellt och salutogent perspektiv.

Alla skolor har en lokal elevhälsoplan som beskriver skolans främjande och förebyggande elevhälsoarbete samt hur arbetsgången ser ut gällande elever som är i behov av särskilt stöd.

Osbecksgymnasiet har under läsåret gjort en extra satsning på arbetet med psykisk hälsa. Det är även på gång ett arbete kring det material som polismuseet har tagit fram – Unga som dras in i kriminella gäng.

Grundskolor och Osbeck har varsin drogplan. Under höstterminen 23 har en överenskommelse med närsjukvården upprättats kring hur drogtestning ska gå till av minderåriga, i samråd med vårdnadshavare.

Barnahus i Halland – finns som stöd för skolorna när det gäller frågor kring hedersrelaterat våld. Barnahus har även besökt enheten Barn- och elevhälsa för att ge information om sin verksamhet.

Samverkan

SSPF – Samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid. Styrgruppen startade upp arbete under 2023, på uppdrag av KLG. Under vt24 rekryteras en SSPF-samordnare. Under ht24 är planen att starta upp SSPF i ett avgränsat område i kommunen, riktat mot tre skolenheter, som en pilot. Samordnaren har sitt anställningsställe i Fritidsenheten. SSPF-samordnaren kommer även ha uppdrag som ANDTS-samordnare för Laholms kommun.

Börja prata – samverkan mellan utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen sen 2016/2017. ”Börja prata” är en modell för att skapa dialog med femteklassare om psykisk ohälsa och missbruk i familjen. Genom filmvisning, diskussioner och värderingsövningar möjliggörs samtal om dessa svåra ämnen i en trygg miljö. Det övergripande syftet är att främja psykiskt välbefinnande samt förebygga och minska psykisk ohälsa hos barn. Målen är att öka kunskap om problemområdet hos barn och personal samt att stärka barnens motståndskraft. Detta sker bland annat genom att minska känslan av ensamhet, ge kunskap om var man kan vända sig om man behöver stöd eller hjälp samt att informera om socialtjänstens arbete.

Föräldrar emellan – samverkan mellan olika förvaltningar och föreningar för att stärka föräldraskapet för föräldrar som har barn och unga i Laholm. UBF har två representanter i gruppen, en skolkurator och en kvalitetsutvecklare. Ett exempel på insats var höstens ”En dos sanning”.

SIP-process – Regional överenskommelse - Samverkan kring barn och unga. Kan vara brottsförebyggande.

Ungdomsteamet – Ungdomsteamet är en viktig samarbetspartner för våra skolor, framför allt för de äldre åren. Dels rör de sig på skolorna under skoldagarna, ofta besöker de skolorna flera ggr/vecka. Då de även träffar ungdomarna på fritiden så byggs relationer.

Ungdomsteamet genomför även en del värdegrundsarbete i klasser, tillsammans med mentorer.

Lokala samarbeten

- Högstadierekторerna beskriver att de träffar polis under flera tillfällen/termin. På Våxtorp så besöker områdespolisen skolan ungefär 1 gång/vecka för att gå runt i korridor och checka läget.
- Vid undervisning i åk 7-8 kring ”Lag och rätt”/”Brott och straff” brukar polis medverka i undervisningen för att berätta om just lag och rätt. Dels blir det kunskapshöjande och dels relationsskapande mellan polis och Laholms högstadieelever.
- Samarbete mellan utbildningsförvaltningens och Laholms hem kring möjligheten till kameraövervakning samt lås och larm. Framför allt är förvaltningens lokalstrateg involverad i arbetet.
- Veinge 7-9 har samarbete med Veinges byalag. Rektor medverkar på möte 1 gång/år tillsammans med polis och Laholms hem.
- I Våxtorp finns ANV (Aktiva nätverket Våxtorp). ANV arbetar med att både delge varandra information gällande ungdomar i Våxtorp men även med att kartlägga och planera insatser utifrån behov. Rektor uttrycker att det är en viktig samverkan mellan skola och närsamhället.
- På Våxtorp 7-9 har det varit ett samarbete med föreningssamordnaren för att få ungdomar mer aktiva i olika föreningar.
- Räddningstjänsten besöker årligen Vå 7-9 för att ge information om brand.
- Polis har haft utbildning med personal på Vå 7-9 kring hot och våld (nödvarn, lagutrymmen mm).
- Samarbete med socialtjänstens friskvårdsgrupp och aktivitetsgrupp för att fånga upp elever som är ensamma, inte mår bra mm.
- Människan bakom uniformen (MBU) som gymnasiet medverkar i, dels med personalresurs men också elever
- Risk- och säkerhetsprofilen som erbjuds eleverna på gymnasiet är en del i att väcka intresse för att motverka brott

Anmälningssplikten

Vid oro är all personal i förskola och skola skyldiga att göra orosanmälan till socialtjänsten. Flera rektorer berättar om att de ser orosanmälan som ett förebyggande arbete.

Skolans arbete med trygghet och studiero

Skollagen definierar tydligt att elever har rätt till trygghet och studiero och att skolan ska arbeta för att motverka kränkande behandling. Bland annat står det i skollagen att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Det ska även finnas ordningsregler på skolan. Skollagen anger också att skolans personal ska anmäla till rektorn om ett barn eller elev har blivit utsatt för en kränkning och att rektorn ska anmäla det vidare till huvudmannen som i sin tur ska vidta åtgärder. Det finns en skyldighet att utreda (och i förekommande fall vidta åtgärder) mot kränkande behandling som sker utanför skolans område, eller utanför skoltid, om det finns en koppling till verksamheten.

Om en elev har blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen gäller samma regler för personalens respektive rektorns anmälningsskyldighet som vid kränkande behandling.

Många av skolorna har trygghetsteam. Teamen kan till exempel arbeta med plan mot kränkande handling samt att utreda kränkningar samt åtgärda.

Skollagen har ett särskilt kapitel som handlar om just trygghet och studiero (kapitel 5). Detta kapitel reglerar olika disciplinära åtgärder. Åtgärderna som får vidtas enligt 5 kap. skollagen för att tillförsäkra elever trygghet och studiero behöver utgå från barnets bästa för alla berörda barn. Många gånger kan det räcka med tillsägelser eller liknande för att en störning orsakad av en elev ska upphöra, men när det inte är tillräckligt kan disciplinära åtgärder behöva vidtas. Följande disciplinära åtgärder är reglerade i 5 kap. skollagen.

- utvisning ur undervisningslokalen
- kvarsittning
- skriftlig varning efter utredning
- tillfällig omplacering
- tillfällig placering utanför den egna skolenheten
- avstängning
- omhändertagande av föremål.

Vissa av åtgärderna kräver att rektorn fattar ett formellt beslut och att vårdnadshavarna involveras.

Exempel på konsekvenstrappa:

KONSEKVENSTRAPPA, utifrån skollagen 5 kap Trygghet och studiero, åk 7-9

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 4	Nivå 5
<p>Lindriga förseelser mot skolans ordningsregler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enstaka sena ankomster • Glömt material • Användande av mobiltelefon på lektionstid utan tillåtelse • Ytterkläder i matsalen • Nedskräpning • Skrika, störande beteende • Sparka boll inomhus • Åka inlines, kickboard mm i skolan. • Avvikelse från skolans område • Dricka läsk, energidrycker och äta godis i skolan när det ej är tillåtet. • Stanna kvar i skolan efter skoltid utan tillåtelse <p>samt jämförbara förseelser</p> <p>Åtgärd: Vänlig men bestämd tillrättvisning av berörd personal. Föremål som stör undervisningen kan omhändertas och lämnas åter vid skoldagens slut. Mentor informeras vid behov.</p> <p>Ansvarig: lärare, mentor eller berörd personal</p>	<p>Upprepade lindriga förseelser samt grövre förseelser såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skolk • Respektlöst uppträdande • Klotter • Störande beteende på lektion och i skolan. • Kränkande tilltal (tex. hora, bög, rasistiska uttalanden) samt kränkande handlingar (knuffar, hot) • Förstörelse av skolmaterial <p>Åtgärd: Ansvarig personal ringer hem samma dag. Tillrättvisning</p> <p>Eventuell anmälan om kränkning till rektor. Utredning av kränkning</p> <p>Ej utredning behov särskilt stöd</p> <p>Ansvarig: lärare, mentor eller berörd personal</p>	<p>Upprepade förseelser på nivå 2 samt allvarigare brott såsom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Våld, slag, sparkar, hot • Trakasserier, kränkande uttalanden och handlingar • Skadegörelse • Filma/fotografera/ljudupptagning utan berördas tillåtelse. • Använda droger • Ta med föremål till skolan som kan skada andra. <p>samt jämförbara brott mot samhällets lagar</p> <p>Åtgärd: Vårdnadshavare kallas till skolan för möte med berörd personal samt ej rektor och rejor från EHT.</p> <p>Utredning, enligt skollagen 5 kap, startar. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Anmälan om kränkning till rektor. Utredning av kränkning Orosanmälan till socialtjänst Skriftlig varning Ej utredning behov särskilt stöd</p> <p>Beslut kan fattas om vidare åtgärd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polisanmälan • Individuell handlingsplan <p>Ansvarig: mentor och skolledning.</p>	<p>Upprepade förseelser på nivå 3</p> <p>Åtgärd: Information/anmälan till skolledning/EHT. Skolledning kontaktar/kallar vårdnadshavare och elev för allvarssamtal tillsammans med berörd personal. Mentor medverkar på samtal</p> <p>Beslut kan fattas om vidare åtgärd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klassbyte • Orosanmälan till socialtjänsten • Uppföljande samtal med personal i EHT • Polisanmälan • Avstängning • Tillfällig omplacering • Individuell handlingsplan <p>Ansvarig: Skolledning och berörd skolpersonal</p>	<p>Brottslighet m,m,</p> <p>Åtgärd: Information till vårdnadshavare. Information/anmälan till skolledning/EHT. Information till verksamhetschef BUF</p> <p>Beslut kan fattas om vidare åtgärd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orosanmälan till socialtjänsten. • Polisanmälan • Individuell handlingsplan • Avstängning • Tillfällig omplacering • Tillfällig omplacering till annan skolenhet. <p>Ansvarig: Skolledning och berörd skolpersonal</p>

Åtgärder åk 7-9:

Våxtorp beskriver att de utvecklat konsekvenstrappa med att ha ett återgångssamtal för de elever som varit avstängda från skolan (elev och vh medverkar). Ibland kan även polis och/eller kurator medverka.

På Lagaholm har skolan ett extra fokus på arbetet med normer och värden i åk 7, när eleverna är nya för varandra. Lagaholm är tydliga med nolltolerans kring kränkningar och olika brott. Rektor har genomfört extra föräldramöten på det temat

Flera av rektorerna beskriver vikten av att agera direkt och att ha konsekvenser om någon elev bryter mot ordningsregler eller lagutrymmen.

Åtgärder Osbecksgymnasiet: Skolan vidtog åtgärder i höstas och köpte in kodlås till skåpen och gjorde en ny fördelning i skolan kring vilka klasser som hade skåp vart någonstans i skolan. Detta för att just förebygga brott, då eleverna tidigare själva skulle stå för lås och då fanns det många som inte hade några lås och det medförde att vem som helst kunde öppna skåpen och ta det som fanns i. Det har också blivit lugnare på skolan då vissa grupper/klasser har fått skåp på andra ställen än tidigare vilket har medfört en större spridning och blandning av elever. De inköpta låsen är svårare att klippa upp vilket begränsar inbrott i skåp. Eleverna får samma möjligheter, då skolan står för låsen.

Under vintern har clipsning utförts på undertaken på Campus toaletterna för att minska på "gömställen" och försvåra för eventuell langning av droger.

Åtgärder Vuxenutbildningen/Komvux: Vuxenutbildningen arbetar förebyggande för att stärka föräldrarollen för nyanlända, både inom samhällsorienteringen och inom svenska för invandrare, detta sker med olika aktiviteter. Aktiviteter som genomförs är främst under FN-veckan och handlar om likheter oavsett härkomst men också under våren där vuxenutbildningen separerar män och kvinnor för att prata om våld i nära relation, här kommer det in vilka rättsliga eftergifter som kan ske, hur rättssystemet ser ut och hur barnens rätt i samhället fungerar så som skola och socialtjänst.

I utbildningsförvaltningens rutin för kränkande behandling finns beskrivning av enheternas främjande och förebyggande arbete:

Förskolans och skolans främjande och förebyggande arbete

Det främjande arbetet ska utgöra en del av verksamhetens kontinuerliga värdegrundarbete enligt respektive skolförhållningens läroplan. Främjande insatser handlar exempelvis om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Barn/elevers delaktighet och inflytande är en viktig del i det främjande arbetet och för en trygg och tillitsfull förskole-/skolmiljö.

Det förebyggande arbetet handlar om att ta bort risker för att barn och elever blir utsatta för kränkningar i förskolan/skolan. Risker ska identifieras genom en kartläggning. Åtgärder som planeras ska syfta till att avvärja de identifierade riskerna.

Det förebyggande arbetet kan göras i följande fem steg:

1. Kartlägg risker för kränkningar.
2. Analysera orsaker till riskerna.
3. Sätt upp mål och bestäm åtgärder.
4. Upprätta en plan mot kränkande behandling.
5. Följ upp och utvärdera.

När kartläggningen genomförs är det viktigt att även beakta eventuella risker utifrån de olika diskrimineringsgrundarna; kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionsnedsättning. Inom ramen för det främjande och förebyggande arbetet ska även förskolorna/skolorna beakta diskrimineringsgrundarna könsidentitet eller könsuttryck samt ålder.

En kartläggning kan ske på olika sätt, till exempel med:

- enkäter
- samtal med barn eller elever och personal
- trygghetsvandringar
- dokumentation från fall av kränkande behandling.

Varje förskole- och skolenhet har en plan mot kränkande behandling där både det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet beskrivs som sker på respektive enhet. Planen innehåller även kartläggning av hur eleverna upplever trygghet på skolan, till exempel upplevelse av ottrygga platser och kränkande behandling.

Vid utformandet av ny skolenhet, till exempel nya Lagaholmsskolan, har lokalstrateg arbetat med att få med både elevers och personals tankar kring möjligheten till överblickbarhet för att skapa trygghet i skolan.

Vid analys av kränkingsanmälningar kan man se att mycket sker under rasterna. Med anledning av det har flera mellanstadieskolor utvecklat en pedagogisk verksamhet även på rasterna – med utökade rastvärdar som hjälper eleverna in i meningsfulla rastaktiviteter. De kan fånga upp ensamma elever och elever som kan vara på väg in i negativ spiral.

Skolsköterskorna genomför hälsosamtal med tillhörande hälsoenkät i fklass, åk 4, åk 7 och åk 1 på gymnasiet. I enkäten svarar eleverna på frågor om bl a mående och trygghet.

Återkoppling sker dels till v h på individnivå samt till undervisande lärare, elevhälsoteam och rektor på grupp nivå. På så vis kan skola agera förebyggande utifrån det som framkommer i enkäterna och hälsosamt

